

Załącznik do uchwały nr 000/10/26
Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Zielonej Górze
z dnia 20.04.2026 r.

**Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej**
w Zielonej Górze

Sprawozdanie Zarządu z działalności
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze
za 2025 rok

Spis treści

1. WSTĘP	3
3. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU	7
4. POMOC PUBLICZNA	8
5. KONTROLE.....	9
5.1. KONTROLE ZEWNĘTRZNE	9
5.2 KONTROLE WEWNĘTRZNE	10
6. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ.....	11
7. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-PROMOCYJNA.....	12
8. DZIAŁALNOŚĆ USTAWOWA.....	16
8.1 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI FUNDUSZU	16
8.2. REALIZACJA ZADAŃ USTAWOWYCH.....	16
8.3 EFEKTY RZECZOWE I EKOLOGICZNE FINANSOWANIA ZADAŃ.....	22
8.3.1 OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI	22
8.3.2 OCHRONA POWIETRZA.....	24
8.3.3 EDUKACJA EKOLOGICZNA.....	27
8.3.4 POZOSTAŁE KOMPONENTY	35
9. OGÓLNOPOLSKI SYSTEM WSPARCIA DORADCZEGO W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ ORAZ OZE	42
10. GOSPODARKA FINANSOWA	50
10.1 WPŁYWY / PRZYCHODY	50
10.1.1 PRZYCHODY Z TYTUŁU OPŁAT I KAR.....	52
10.1.2 WPŁYWY Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI POŻYCZKOWEJ FUNDUSZU	52
10.1.3 PRZYCHODY Z OPERACJI KAPITAŁOWYCH	53
10.2 WYDATKI / KOSZTY	53
11. AKCJE I UDZIAŁY	56
12. BILANS ROCZNY I WYNIKI FINANSOWE	56

SPIS TABEL

TABELA 1. Umowy dofinansowania zawarte w 2025 roku.	58
TABELA 2. Struktura umów zawartych w 2025 roku wg komponentów	60
TABELA 3. Umowy zawarte w roku 2025 w podziale na grupy kontrahentów (w zł).....	61
TABELA 4. Wpływy / przychody Funduszu w 2025 roku (w tys. zł).....	62
TABELA 5. Wpływy Funduszu w latach 2021-2025 (w tys. zł)	63
TABELA 6. Wydatki / koszty Funduszu w 2025 roku (w tys. zł).....	64

INFORMACJE OGÓLNE

1. WSTĘP

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze jest samodzielną instytucją finansową i funkcjonuje, w rozumieniu art. 9 pkt. 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jako samorządowa osoba prawna.

Przedmiotem działania Funduszu jest finansowanie, głównie inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z kierunkami polityki ochrony środowiska i celami środowiskowymi wynikającymi ze Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego, realizowane w oparciu o środki własne, środki powierzone przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz bezzwrotne środki unijne.

Od 2018 roku WFOŚiGW w Zielonej Górze wdraża Program Czyste Powietrze. Obecne dofinansowanie wynoszące 126 124 401,00 zł w ramach FEŃKS oraz 117 180 225,00 zł z Funduszu Modernizacyjnego, jest kontynuacją dotychczasowego Programu „Czyste Powietrze”, finansowanego wcześniej ze środków krajowych oraz Krajowego Programu Odbudowy.

Dodatkowo Fundusz, w roku 2025, realizował zadania w ramach Projektu pn. „Projekt Doradztwa Energetycznego” finansowanego z Funduszy Europejskich z Programu FEŃKS 2021-2027.

Istotną rolę Funduszu jest prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjno-promocyjnych związanych z problematyką ochrony środowiska.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze prowadził w 2025 roku działalność, która była regulowana przez następujące podstawowe przepisy prawa oraz porozumienia:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 ze zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023 poz. 1587 ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2025 poz. 418 ze zm.),

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2025 poz. 1483 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz.U. 2023 poz.1991),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. 2023 poz. 120 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2025 r. poz. 198 ze zm.),
- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U. 2025 r. poz. 1733 ze zm.)
- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych Dz.U. 2024 poz. 1320 ze zm.),
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. 2025 poz. 468 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. 2022 poz. 902 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 roku w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz.U. 2007 r. nr 10, poz. 68),
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszanie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. 2025 poz. 1484),
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1781),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie trybu działania organów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz.U. 2024 poz. 1621 ze zm.),

- Porozumienie z dnia 7 czerwca 2018 r. zawarte pomiędzy NFOŚiGW, szesnastoma WFOŚiGW oraz BOŚ S.A. w sprawie realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”,
- Umowa z dnia 24 grudnia 2024 r. o Partnerstwie na rzecz realizacji drugiej edycji Projektu Doradztwa Energetycznego. Projekt realizowany jest przez NFOŚiGW we współpracy z 16 Partnerami (wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej),
- Umowa udostępnienia środków z dnia 04.04.2025 roku nr 172/2025/WN-04/OA-po-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji wspólnej realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” ze środków Funduszu Modernizacyjnego.

Równocześnie działalność Funduszu regulowana była także, przyjmowanymi przez organy Funduszu w trybie zgodnym z obowiązującymi przepisami, dokumentami wewnętrznymi takimi jak:

- Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze na lata 2025-2028 (uchwała nr 000/70/24 z dn. 27 września 2024 r.),
- lista przedsięwzięć priorytetowych (uchwała nr 000/029/24 z dn. 27 maja 2024 r.),
- kryteria wyboru przedsięwzięć oraz ogólne zasady udzielania pomocy finansowej ze środków Funduszu, w tym zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji (uchwała nr 000/65/21 z dn. 29 listopada 2021 r. ze zm.), zmienione uchwałą 000/78/24 z dnia 27.09.2024 r.
- zasady i tryb udzielania i rozliczania dofinansowania zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe (uchwała nr 002/024.1/23 z dnia 08 marca 2023 r.),
- plan działalności (uchwała nr 000/87/24 z dn. 22 listopada 2024 r. ze zm.) oraz plan finansowy Funduszu (uchwała nr 000/88/24 z dn. 22 listopada 2024 r. ze zm.).

Programy własne WFOŚiGW w Zielonej Górze:

- Program LUBUSKI STRAŻAK – Wsparcie lubuskich jednostek OSP w 2025 roku” (uchwała nr 000/95/24 z dnia 18 grudnia 2024 r.),
- Program EKOLUB - Lubuski program edukacji ekologicznej (uchwała nr 000/02/25 z dnia 31 stycznia 2025 r.),

- Program udzielania dofinansowań przez WFOŚiGW w Zielonej Górze w 2025 roku w formie pożyczek na zachowanie płynności finansowej (pożyczek płatniczych) - (uchwała nr 000/03/25 z dnia 31 stycznia 2025 r.),
- Program priorytetowy Czyste Lubuskie Wody (uchwała nr 000/04/25 z dnia 31 stycznia 2025 r.),
- Program Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest w woj. lubuskim w 2025 roku (uchwała nr 000/15/25 z 26 marca 2025 r.).

oraz Programy wspólne Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:

- Program Priorytetowy Czyste Powietrze,
- Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych (część 1),
- Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest. Część 2) - Przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych,
- Usuwanie skutków powodzi 2024 r.,
- Program Priorytetowy Agroenergia. Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii,
- Program Priorytetowy Ciepłe Mieszkanie,
- Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej Część 1) i 2)
- Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych. Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych.

2. RADA NADZORCZA

Członków Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu powołuje minister właściwy do spraw klimatu. W 2025 roku Rada Nadzorcza funkcjonowała w składzie:

- **Paweł Marciniak** – wyznaczony przez ministra właściwego do spraw klimatu – Przewodniczący Rady Nadzorczej (od dnia 08.01.2024 r.),
- **Leszek Stanisław Turczyniak** – wyznaczony przez sejmik województwa – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej (od dnia 24.07.2024 r.),

- **Mariusz Adamski** – wyznaczony przez Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (od dnia 15.01.2025 r.), w miejsce Emila Świerczyńskiego,
- **Grzegorz Dyl** - wyznaczona przez Ministra Klimatu i Środowiska spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych (od dnia 14.06.2025 r.), w miejsce Beaty Springer,
- **Anna Halicka** - wyznaczona przez wojewodę lubuskiego (od dnia 08.02.2024 r.).

W roku 2025 w trakcie 14 posiedzeń, z czego: 6 w trybie stacjonarnym, 5 w trybie obiegowym oraz 3 w formie wideokonferencji, Rada Nadzorcza przyjęła łącznie 74 uchwały. Spośród najważniejszych, w dniu 15.04.2025 roku Rada Nadzorcza przyjęła uchwały: nr 000/37/25 w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego WFOŚiGW w Zielonej Górze za rok 2024 oraz przeznaczenia zysku za rok 2024 i nr 000/38/25 w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania Zarządu z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze za rok 2024.

Lista przedsięwzięć priorytetowych na 2026 rok przyjęta została uchwałą nr 000/49/25 z dn. 27 czerwca 2025 roku.

W dniu 28 listopada 2025 roku uchwałą nr 000/69/25 przyjęty został Plan działalności Funduszu na 2026 rok, a uchwałą nr 000/70/24 Roczny plan finansowy Funduszu na 2026 rok.

3. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU

W 2025 roku Zarząd Funduszu pracował w składzie:

- Prezes Zarządu, **Mirosław Glaz** (od dnia 14.03.2024 r.) oraz
- Zastępca Prezesa Zarządu, **Przemysław Nitschka** (od dnia 23.08.2024 r.).

W okresie sprawozdawczym Zarząd na 43 posiedzeniach podjął 115 uchwał dotyczących:

- udzielenia promes dofinansowania zadań,
- udzielenia dofinansowania zadań,
- przyjęcia rozliczeń końcowych zadań,
- przyjęcia rozliczeń częściowych zadań,

- przyznania nagród za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracownika administracji rządowej i samorządowej,
- przyjęcia warunków udzielania dofinansowania zadań realizowanych w ramach programów własnych, oraz,
- przyjęcia regulaminów programów własnych Wojewódzkiego Funduszu oraz wspólnych Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Na koniec 2025 roku w Funduszu zatrudnionych było (poza 2 osobowym Zarządem) 41 osób. W ramach struktury Wojewódzkiego Funduszu funkcjonowały: Wydział Finansowo-Księgowy, Wydział Ekspertyz Ekonomiczno-Inżynierskich oraz Wydział Organizacji i Funduszy Zewnętrznych. Dodatkowo w Funduszu powołany był: Zespół Doradców Energetycznych, Zespół ds. Zamówień Publicznych oraz stanowisko Pełnomocnika ds. Jakości, Inspektor Ochrony Danych i Specjalista ds. BHP. Obsługa prawna oraz informatyczna Funduszu wykonywana była przez firmy zewnętrzne na zasadzie stałego zlecenia.

4. POMOC PUBLICZNA

Zgodnie z ustawą o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej Wojewódzki Fundusz jest podmiotem udzielającym pomocy publicznej w rozumieniu Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Fundusz udzielił w 2025 roku pomocy de minimis w łącznej kwocie 819 922,23 zł.

Wsparcie w formie pożyczki uzyskały 2 firmy działające na terenie województwa lubuskiego, kolejne dwie firmy uzyskały wsparcie w formie dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A na inwestycje proekologiczne realizowane na terenie województwa lubuskiego.

W ramach programu priorytetowego „Agroenergia” Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii” Fundusz zawarł jedną umowę dotacji z osobą fizyczną prowadzącą działalność w zakresie rolnictwa.

5. KONTROLE

5.1. Kontrole zewnętrzne

Instytucje zewnętrzne, które w 2025 roku przeprowadziły kontrolę w WFOŚiGW w Zielonej Górze, to Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W dniach 2025-04-07 - 2025-04-11 Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeprowadził kontrolę w ramach Programu priorytetowego „Czyste Powietrze” realizowanego w województwie lubuskim.

Przedmiotem kontroli było:

1. sprawdzenie prowadzonych przez WFOŚiGW w Zielonej Górze działań w zakresie realizacji Projektu Grantowego i przeprowadzanych kontroli grantobiorców wynikających z założeń Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”,
2. sprawdzenie zasad postępowania WFOŚiGW w Zielonej Górze z sygnałami o nadużyciach w realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” i rozliczania grantów uznanych za ryzykowne,
3. kontrola u wybranych grantobiorców.

Ustalenia z przeprowadzonej kontroli przedstawiono w informacji pokontrolnej: FENX.01.01-IW.01-0005/24-001-INF.

Wynika z nich, iż w prowadzonych przez WFOŚiGW w Zielonej Górze działaniach kontrolnych u wnioskodawców Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” potwierdzono stosowanie obowiązujących procedur kontroli oraz zakładanych ilości kontroli. Ponadto Kontrolowany wdrożył zasady mające na celu zabezpieczenie Programu przed możliwymi nadużyciami ze strony nieuczciwych firm, w tym efektywności i racjonalności ponoszonych wydatków przedstawianych przy wnioskach o płatności oraz zabezpieczenia przed przedkładaniem do rozliczenia ponownie tych samych wydatków. WFOŚiGW w Zielonej Górze przygotowany jest na sygnały o nadużyciach w realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” i posiada procedurę dotyczącą odzyskiwania grantów w przypadku ich wykorzystania niezgodnie z umową o powierzenie grantu oraz celami projektu grantowego. Wyniki i procedura kontroli przeprowadzonych na miejscu u grantobiorców przez Kontrolowanego są zgodne z ustaleniami przeprowadzonych rekontroli przez Zespół Kontrolujący NFOŚiGW. Rekomendowane zalecenia pokontrolne zostały wykonane.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniach 31.07.2025r – 20.08.2025 r. przeprowadził kontrolę dotyczącą prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Z przeprowadzonych czynności kontrolnych sporządzono i przekazano do Funduszu „Protokół kontroli płatnika składek” z dnia 20.08.2025r. Protokół zawiera opis przeprowadzonych czynności i wykorzystanych dokumentów, bez oceny czy zaleceń.

5.2 Kontrole wewnętrzne

Prowadzone w 2025 roku kontrole obejmowały głównie beneficjentów Programu Priorytetowego Czyste Powietrze ale również gminy uczestniczące w realizacji tego programu. Kontrole wewnętrzne obejmowały również kontrole na dokumentacji na miejscu w Funduszu. Łącznie w 2025 roku przeprowadzono 210 takich kontroli.

W 2025 roku nie wykonywano kontroli na miejscu projektów realizowanych w ramach Systemu Zielonych Inwestycji (GIS – Green Investment Scheme), niemniej WFOŚiGW w Zielonej Górze pozostawał w tej kwestii do dyspozycji NFOŚiGW na podstawie „Porozumienia w sprawie powierzenia niektórych czynności w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji”.

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o finansach publicznych, w WFOŚiGW w Zielonej Górze jako jednostce sektora finansów publicznych, prowadzono kontrolę zarządczą, która stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. W 2025 roku sporządzono oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze za rok 2024. Zgodnie ze sporządzoną opinią w sprawie oceny stanu kontroli zarządczej, kontrola zarządcza w Wojewódzkim Funduszu w wystarczającym stopniu zapewniła prawidłowe funkcjonowanie, łącznie we wszystkich wymaganych kategoriach: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem. W związku z powyższym wypełniono części A oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za 2024 rok (według wzoru MF), co oznacza, że w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

w Zielonej Górze w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Przeprowadzono roczny audyt w zakresie bezpieczeństwa informacji, w wyniku którego sporządzono „Sprawozdanie z wykonania czynności audytowych w zakresie bezpieczeństwa informacji w WFOŚiGW w Zielonej Górze”. Czynności audytowe zostały wykonane w wyniku realizacji przepisu § 20 zawartego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 roku w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2247), który określa ciążące na kierownictwie podmiotu publicznego obowiązki związane z systemem zarządzania bezpieczeństwem informacji. Jednym z nich jest wskazany w § 20 ust. 2 pkt 14 rozporządzenia obowiązek zapewnienia okresowego audytu wewnętrznego w zakresie bezpieczeństwa informacji, nie rzadziej niż raz na rok. Dzięki temu uzyskano potwierdzenie, że Wojewódzki Fundusz spełnia wymagania zawarte w § 19-21 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.

6. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ

Z myślą o zapewnieniu jak najwyższej jakości realizowanych usług oraz zadowolenia naszych klientów i innych stron zainteresowanych, WFOŚiGW w Zielonej Górze wdrożył System Zarządzania Jakością zgodny z normą ISO 9001 i stosuje odpowiednią Politykę Jakości. Pierwszy certyfikat niemieckiej jednostki certyfikującej RWTÜV Essen (Reńsko-Westfalskiego Stowarzyszenia Nadzoru Technicznego w Essen) Fundusz uzyskał już w 2002 roku. W 2010 roku potwierdzono ważność certyfikacji zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001:2009. W lutym 2018 roku przeprowadzono w Wojewódzkim Funduszu certyfikację, w wyniku, której Fundusz uzyskał certyfikat dla systemu zarządzania wg nowej normy PN-EN ISO 9001:2015 zgodnie z procedurą TÜV NORD Polska. W lutym 2025 roku przeprowadzono w Wojewódzkim Funduszu drugi audyt nadzoru w wyniku, którego Fundusz utrzymał certyfikat na kolejny okres potwierdzając tym samym, skuteczność funkcjonującego w Wojewódzkim Funduszu systemu zarządzania jakością.

Obowiązująca od 2018 roku norma to „Systemy zarządzania jakością. Wymagania PN-EN ISO 9001:2015”. Oznacza to, że organizacja jaką jest WFOŚiGW w Zielonej Górze, wprowadziła i stosuje system zarządzania jakością w zakresie finansowego wspierania przedsięwzięć z dziedziny ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz realizacji powierzonych zadań w procesie zarządzania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej. System zarządzania jakością potwierdza, iż zarządzanie powierzonymi Funduszowi środkami odbywa się pod stałym nadzorem, wg ściśle określonych procedur, zapewniających skuteczne spełnianie ustalonych wymagań jakościowych.

7. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-PROMOCYJNA

W roku 2025 w ramach działalności informacyjno - promocyjnej realizowano liczne działania merytoryczne. Szczególny nacisk kładziono na ułatwienie mieszkańcom regionu, beneficjentom i pozostałym interesariuszom, dostępu do wysokiej jakości informacji o finansowaniu ochrony środowiska i możliwościach podejmowania inicjatyw przyspieszających tempo rozwoju społecznego i gospodarczego w aspektach środowiskowych.

Ważnym źródłem informacji o Funduszu była strona internetowa www.wfosigw.zgora.pl oraz profil na platformie społecznościowej Facebook, gdzie regularnie zamieszczane są aktualne wiadomości na temat podejmowanych działań, akcji ekologicznych i innych wydarzeń związanych z ochroną środowiska. Za pośrednictwem strony internetowej Funduszu udostępniane były obowiązujące w 2025 roku dokumenty, kryteria, ogłoszenia o naborach i procedury przyznawania pomocy finansowej.

Istotnym elementem zewnętrznej promocji Funduszu był udział przedstawicieli WFOŚiGW w Zielonej Górze w:

- uroczystościach jubileuszowych regionalnych instytucji zaangażowanych w działania ochrony środowiska (np. 30-lecie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego; 80-lecie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze, 80-lecie OSP: Miocin Dolny, Bytom Odrzański oraz Bytnica),

- przekazaniu samochodów i sprzętu ratowniczo-gaśniczego dla jednostek PSP, OSP i WOPR (np. Lubuski WOPR – Słubice 30.12.2025 r., OSP Zwierzyn -30.12.2025 r.),
- uczestnictwo w innych ważnych świętach i wydarzeniach związanych z ochroną środowiska (Dzień Strażaka w Krośnie Odrzańskim, Wojewódzkie Obchody Dnia Strażaka w Żaganiu, oddanie od użytku inwestycji w Połupinie – finansowanej z *Programu Usuwania skutków powodzi 2024 r.*, otwarcie rezerwatu przyrody – Las Odrzański),
- uczestnictwo w wydarzeniach związanych z realizacją dofinansowanych przez Fundusz Zadań (np. inauguracja projektu edukacyjnego Powiatu Wschowskiego „Edukacja ekologiczna i przeciwpożarowa dzieci i młodzieży z terenu Powiatu Wschowskiego”).

Fundusz w 2025 roku wychodził z inicjatywą organizacji uroczystości podpisania umów przez Beneficjentów:

- poza siedzibą w Zielonej Górze, w której uczestniczyły lokalne media (np. siedziba Nadleśnictwa Krosno w Osiecznicy – podpisanie umów z Beneficjentami *Programu Usuwania skutków powodzi 2024 r.*; Urząd Miasta Skwierzyna – podpisanie umów z Beneficjentami Ogólnopolskiego Programu finansowania służb ratowniczych – część 3) Modernizacja energetyczna budynków OSP; siedziba Komendy Powiatowej PSP w Zielonej Górze – podpisanie umów z Beneficjentami Programu „Lubuski Strażak - Wsparcie jednostek OSP w 2025 roku”),
- jak i w swojej siedzibie (np. podpisanie umów z Beneficjentami Programu „Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest w woj. lubuskim w 2025 r.”), co stanowiło okazję do ciągłego kontaktu z podmiotami stanowiącymi potencjalnych interesariuszy Funduszu i bieżące przedstawiania oferty finansowania planowanych przez te podmioty przedsięwzięć.

Jednym z kluczowych elementów działań informacyjnych i promocyjnych Funduszu były działania obejmujące realizację Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.

W związku z tym kontynuowano funkcjonowanie Infolinii Programu, dzięki której każda zainteresowana osoba mogła skorzystać ze specjalistycznej pomocy pracowników Funduszu. Podjęto również szeroką akcję promocyjną nowego naboru wniosków do Programu, rozpoczętego 31 marca 2025 roku, w ramach której:

- w Gazecie Lubuskiej (wydanie papierowe i internetowe) ukazał się cykl artykułów dot. Programu (29.08; 05.09; 12.09, 19.09. 2025 r.),
- na antenie Radia Index wyemitowano 200 emisji spotu radiowego promującego nowy nabór wniosków o dofinansowanie w PP „Czyste Powietrze”,
- na stronie internetowej Radia Index, w okresie lipiec - sierpień 2025 roku emitowano aktywny baner Programu, który przenosił potencjalnych beneficjentów na stronę internetową WFOŚiGW w Zielonej Górze, gdzie zamieszczane są aktualne i szczegółowe informacje dotyczące naboru wniosków.

Fundusz był również aktywnie reprezentowany na wielu wydarzeniach plenerowych, w których za pośrednictwem dedykowanego stanowiska promował swoją ofertę, w tym PP „Czyste Powietrze”, między innymi:

- Festiwal Bioróżnorodności – Święto Lasu i Ochrony Klimatu (Żary, 14.06.2025 r.),
- XXXIII Festiwal Grup Śpiewaczych „Ziemia i Pieśń” w Szprotawie (4-6 .07. 2025 r.),
- XVII Festiwal Kultury Łowieckiej w Bytnicy (2.08. 2025 r.),
- Lubuskie Święto Plonów (Nowe Kurowo, 6.09.2025 r.).

Fundusz podejmował różnorodne inicjatywy szkoleniowe dla pracowników lubuskich gmin, zaangażowanych w działalność punktów konsultacyjno-informacyjnych i punktów operatorskich (31.03, 10.04., 3.07 br.), które odbywały się zarówno online, za pośrednictwem aplikacji Teams, jak i w tradycyjnej formie spotkań szkoleniowych.

W minionym roku nie zabrakło również dziesiątek spotkań Zarządu WFOŚiGW w Zielonej Górze z władzami samorządowymi, w celu promowania samego programu, jak też przejęcie przez samorządy gminne zadań operatorów. Szczególnie ważna w tym zakresie była współpraca ze Zrzeszeniem Gmin Województwa Lubuskiego, która została zintensyfikowana poprzez podpisanie listu intencyjnego w trakcie Konwentu Zrzeszenia w dniach 6-7 marca 2025 r. w zakresie zwiększenia współpracy przy szkoleniach, spotkaniach i prelekcjach dla przedstawicieli lubuskich samorządów w zakresie finansowania ochrony środowiska. Konwent był również pierwszą w 2025 roku okazją na wystąpienie Prezesa Zarządu w zakresie nowego naboru wniosków do Programu i zachęcenia włodarzy lubuskich gmin do współpracy przy jego realizacji.

W ramach działań informacyjnych i promocyjnych Funduszu szczególnie wyróżniała się współpraca przy wspólnych akcjach informacyjno - promocyjnych wszystkich Wojewódzkich Funduszy oraz instytucji nadrzędnych, w kampanii pod hasłem „Czyste Powietrze bez mitów” oraz kampanii promującej nowy nabór wniosków o dofinansowanie w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze”.

Fundusz aktywnie podejmował działania promocyjno-informacyjne w innych obszarach swojej działalności, poprzez:

- współpracę z innymi podmiotami regionalnymi (udział przedstawicieli Funduszu w konferencjach (Klimat i środowisko – 1 marca 2025 r. ZOSP RP Województwa Lubuskiego; II Lubuskie Forum Ochrony Środowiska – 14.11.2025 r. – WIOŚ), współorganizację wydarzeń ekologicznych (np. Dzień Dziecka z Radiem Zachód – 2.06.2025 r.), współorganizację konkursów (Sołtys Roku 2025 r. – ufundowanie nagrody w zakresie ochrony środowiska),
- uczestnictwo w targach Local Trends i Poleco 2025 w Poznaniu (14 -15 października 2025 r.),
- cykliczne spotkania z przedstawicielami grup objętych ofertą i finansowaniem Funduszu (między innymi z przedstawicielami Zarządu Województwa Lubuskiego, władzami lubuskich jednostek samorządu terytorialnego, Zarządami: Lubuski WOPR, ZOSP RP Województwa Lubuskiego; Lubuskim Komendantem Wojewódzkim PSP),
- publikację prezentującą ofertę w Gazecie Lubuskiej (wydanie papierowe i internetowe) *„Fundusz, który działa. Trzy dekady wsparcia”* (26.09.2025 r.),
- emisję (na antenie lokalnych rozgłośni i telewizji) wywiadów i rozmów na żywo z Prezesem Zarządu WFOŚiGW w Zielonej Górze na temat działalności Funduszu: (21.03.2025 r. – Radio Zielona Góra; 09.09.- Radio Zachód; 7.12.2025 r. – TV Horyzont „Lubuskie studio”),
- uczestnictwo oraz tworzenie punktów informacyjnych podczas wydarzeń plenerowych w województwie lubuskim,

- zamieszczanie na stronie internetowej Funduszu oraz platformy społecznościowej Facebook własnych informacji i komunikatów, oraz wiadomości kierowanych przez MKiŚ, NFOŚiGW oraz innych materiałów prasowych.

W 2025 roku podjęto również działania związane z unowocześnieniem portalu internetowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska.

Wymienione formy działalności informacyjno-promocyjnej Funduszu pozwoliły utrzymać wysoki poziom zainteresowania ofertą we wszystkich grupach interesariuszy. Zróżnicowane kanały kontaktu i promocji umożliwiły skuteczne dotarcie do każdej grupy odbiorców, dzięki czemu rozpoznawalność marki Funduszu wśród mieszkańców województwa lubuskiego systematycznie wzrasta. Fundusz pozostaje tym samym istotnym podmiotem regionalnej sieci instytucji realizujących działania na rzecz ochrony środowiska.

8. DZIAŁALNOŚĆ USTAWOWA

8.1 Źródła finansowania działalności Funduszu

Środki wykorzystywane na działalność ustawową Funduszu pochodziły z: opłat za korzystanie ze środowiska, kar za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska, oprocentowania udzielonych pożyczek oraz operacji kapitałowych prowadzonych z wykorzystaniem czasowo wolnych środków.

Corocznie znaczące źródło dofinansowywania stanowią środki, które wracają do Funduszu w postaci spłacanych rat kapitału pożyczek udzielanych przez Fundusz w latach poprzednich.

W 2025 roku, w celu wzmocnienia roli w systemie finansowania ochrony środowiska, Wojewódzki Fundusz korzystał również ze środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, realizując w województwie lubuskim programy priorytetowe o zasięgu ogólnokrajowym.

8.2. Realizacja zadań ustawowych

Podstawowym dokumentem strategicznym obowiązującym w Funduszu jest „Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze na lata 2025-2028”.

Na podstawie zidentyfikowanych potrzeb środowiskowych w województwie lubuskim, Fundusz realizował swoją misję, „Lubuskie jako region, gdzie rozwój idzie w parze z ochroną naturalnego dziedzictwa, a społeczność świadomie i aktywnie dba o środowisko, tworząc zdrowe i przyjazne miejsce do życia dla obecnych i przyszłych pokoleń”.

Realizacja misji odbywa się poprzez priorytety środowiskowe oraz horyzontalne, które odpowiadają zapisom Wspólnej Strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2025-2028. Należą do nich:

A. Priorytety środowiskowe dziedzinowe

1. Transformacja energetyczna,
2. Poprawa jakości powietrza oraz ochrona przed hałasem,
3. Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym gospodarowanie odpadami, ochrona wód i gospodarka wodna,
4. Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów,

B. Priorytety środowiskowe horyzontalne

1. Edukacja ekologiczna,
2. Innowacyjność,
3. Adaptacja do zmian klimatu,
4. Monitoring środowiska.

Działalność Funduszu w roku 2025 obejmowała realizację zadań ustawowych wyrażającą się udzielaniem pomocy finansowej na zadania proekologiczne ze środków własnych Funduszu w formie pożyczek (w tym pożyczek płatniczych), dotacji, przekazania środków oraz dopłat do oprocentowania kredytów bankowych.

W 2025 roku wpłynęło 1 599 wniosków dofinansowanie. Ocenie podlegało również 896 wniosków złożonych w 2024 roku. Z przyczyn formalnych odrzucono 351 wniosków, złożono 22 rezygnacje z ubiegania się o dofinansowanie, 5 wniosków otrzymało pozytywną kwalifikację (zawarcie umowy przewidziano na 2026 rok), 191 wniosków pozostało do rozpatrzenia w 2026 roku.

W roku 2025 umowami o dofinansowanie sfinalizowano **1 926** wniosków na łączną kwotę (z uwzględnieniem aneksów) **162 480 616 zł**, w tym: 15 umów pożyczek na kwotę

61 404 538,94 zł oraz 1 911 umowy dotacji i 6 umów przekazania środków (w tym jedna podpisana w 2024 na 2025 rok) na łączną kwotę 101 076 077,06 zł.

W przeliczeniu na 1 pracownika kwota udzielonego dofinansowania w roku 2025 wyniosła 3 963 000,00 zł.

W zakresie całej działalności w roku 2025 Fundusz wykazał się pełną skutecznością w realizacji umów wynikających z ogólnych zasad oraz równolegle wdrożeniu programów własnych oraz wspólnych programów Wojewódzkich i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Listę umów zawartych w roku 2025 załączono do sprawozdania w tabeli nr 1.

W tabeli nr 2. oraz na towarzyszących jej wykresach przedstawiono strukturę umów zawartych w 2025 roku wg komponentów, w podziale na pożyczki i dotacje łącznie z przekazaniem środków. W ujęciu wartościowym największy udział spośród wszystkich zawartych umów miały umowy w komponencie Ochrona atmosfery, na który przypadło 62,70% całej kwoty pomocy. Jest to wymierny efekt wdrażania przez Wojewódzki Fundusz Programu Czyste Powietrze. W roku 2025 w komponentach Ochrona wód oraz Ochrona powierzchni ziemi oraz Monitoring środowiska, zaangażowanie Funduszu było znacząco wyższe niż w roku poprzednim. Jest to głównie następstwem aktywnej polityki WFOŚiGW w Zielonej Górze w związku z realizacją własnych Programów, włączeniu się Funduszu w Programy wspólne z NFOŚiGW oraz skutecznej realizacji planów pożyczkowych Funduszu.

W ramach działalności ustawowej, w okresie objętym sprawozdaniem, Fundusz obsługiwał również umowy z lat wcześniejszych, z których wynikały zobowiązania związane z wypłatą środków w 2025 r.

W roku 2025 największa aktywność Wojewódzkiego Funduszu zaangażowana była w realizację projektów z dziedziny ochrony atmosfery, ochrona wód oraz nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Dla tych komponentów łączna wartość zawartych umów stanowiła 94,87% z całej kwoty wsparcia w roku sprawozdawczym.

W dniu 19 września 2018 roku rozpoczęto nabór wniosków w ramach **Programu Priorytetowego Czyste Powietrze**. Program Czyste Powietrze realizowany będzie w latach 2018-2032. Finansowanie Programu pochodzi w głównej mierze ze środków NFOŚiGW,

środków WFOŚiGW oraz z środków europejskich nowej perspektywy finansowej. W okresie sprawozdawczym poza oceną wniosków, zawieraniem umów i wypłatą dofinansowań, kontynuowano działania mające na celu rozpropagowanie informacji nt. zanieczyszczenia powietrza w wyniku niskiej emisji i zagrożeń z nią związanych oraz samych możliwości skorzystania z dofinansowania na wymianę starego źródła ciepła i termomodernizację budynków jednorodzinnych.

31 marca 2025 roku ruszył nabór wniosków w nowej odsłonie Programu Czyste Powietrze. Dzięki reformie Programu ukierunkowano pomoc na osoby szczególnie narażone na ubóstwo energetyczne, uszczelniono zasady dofinansowań, wzmocniono rolę gmin w programie przez powierzenie im roli operatorów. Budżet programu został zasilony 10 mld zł bezzwrotnych dotacji ze środków Funduszu Modernizacyjnego.

Rok 2025 w Programie był również czasem na aktualizację formuły współpracy z gminami. Zawarto nowe porozumienia w sprawie wspólnej realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. Zwiększa to dostępność do rządowych środków pomocowych i ułatwia mieszkańcom Województwa Lubuskiego składanie wniosków o dofinansowanie. Na koniec roku sprawozdawczego 77 spośród 82 lubuskich gmin współpracowało z Wojewódzkim Funduszem we wdrażaniu Programu.

Od początku Programu do końca roku 2025 do Wojewódzkiego Funduszu wpłynęły 19 962 wnioski na kwotę 655 581 748,68 zł. W latach 2018 – 2025 Zarząd Funduszu wydał łącznie 17 875 decyzji o dofinansowaniu na kwotę 570 823 275,46 zł.

Jako uzupełnienie Programu Czyste Powietrze, począwszy od dnia 21 lipca 2022 r., rozpoczęto I nabór wniosków w ramach **Programu Priorytetowego Ciepłe Mieszkanie**. We wrześniu 2023 roku Wojewódzki Fundusz przeprowadził II nabór w ramach Programu. W ramach naboru, który zakończył się 31.01.2024 r. do Funduszu wpłynęło 28 wniosków z lubuskich gmin na kwotę 112 792 182,30 zł. Od września 2024 roku Gminy realizowały na swoich terenach równocześnie nabór I i II Programu.

Wsparciem objęte były przedsięwzięcia polegające na wymianie nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe i poprawie efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych. Edycja II Programu Priorytetowego Ciepłe Mieszkanie rozszerzyła krąg beneficjentów o wspólnoty mieszkaniowe obejmujące od 3 do 7

lokali mieszkalnych. Nabór wniosków dla beneficjentów końcowych (osób fizycznych posiadających tytuł prawny - własność lub ograniczone prawo rzeczowe do lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym oraz najemców lokali mieszkalnych w budynkach gminnych, w których lokale gminne nie stanowią całości) prowadzą gminy na swoim terenie, na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z WFOŚiGW w Zielonej Górze. Po przeprowadzeniu naboru i ocenie wniosków o dofinansowanie pod względem spełnienia warunków kwalifikujących do uzyskania dofinansowania w ramach Programu, gminy podpisywały umowy o dofinansowanie z beneficjentami końcowymi. W naborze II została podniesiona maksymalna kwota dofinansowania wynosząca kolejno dla beneficjentów uprawnionych do poziomu podstawowego, podwyższonego i najwyższego kwoty 16 500,00 zł, 27 500 zł oraz 41 000,00 zł. Przy czym dla wspólnot mieszkaniowych najwyższa kwota dofinansowania obejmująca wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na jedno ekologiczne wspólne, ocieplenie przegród, wymianę okien, drzwi wraz z mikroinstalacją fotowoltaiczną wynosiła 375 000,00 zł. Koniec okresu kwalifikowalności kosztów poniesionych przez beneficjentów końcowych (termin zakończenia realizacji przedsięwzięcia) upłynął w dniu 31.12.2025 roku. Środki finansowe udostępnione Wojewódzkiemu Funduszowi przez NFOŚiGW wydatkowane zostaną do dnia 31.12.2026 r. przy czym ostateczne rozliczenie gminy musi zostać złożone do WFOŚiGW do dnia 30.06.2026 roku. Na dzień 31.12.2025 r. 23 gminy z terenu województwa lubuskiego zakończyły realizację przedsięwzięć przez beneficjentów końcowych, co zostało potwierdzone złożeniem końcowych wniosków o płatność. Pozostałe 23 gminy pozostają na etapie oczekiwania na rozliczenie beneficjentów końcowych.

Uzupełnieniem oferty Funduszu dla klientów indywidualnych były linie kredytowe prowadzone na podstawie umowy zawartej z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. Umowa dotyczy dopłat ze środków Funduszu do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielanych przez BOŚ S.A. na inwestycje proekologiczne realizowane na terenie województwa lubuskiego. Celem dalszej współpracy z Bankiem będzie rozwijanie oferty dla podmiotów indywidualnych (osób fizycznych, osób prowadzących działalność gospodarczą i wspólnot mieszkaniowych).

Realizacja Programu Czyste Powietrze spowodowała, że największą (liczebnie) grupą kontrahentów Funduszu były osoby fizyczne. Zestawienie umów zawartych w roku 2025 z podziałem na grupy kontrahentów przedstawiono w tabeli nr 3. Najwięcej nowych umów – 1 625 zawarto z podmiotami indywidualnymi (wszystkie umowy dotyczyły wsparcia w formie dotacji). Wartościowo największy udział w dotacjach miały również osoby fizyczne (79,1% ogólnej kwoty dotacji), a w pożyczkach – przedsiębiorcy (90,2% ogólnej kwoty pożyczek). Średnia wysokość dofinansowania udzielonego w formie pożyczek wyniosła aż 4 000 000,00 zł (wartość maksymalna pożyczki to 28 849 500,00 zł), średnia wartość umowy w formie dotacji to 84 000,00 zł (wartość maksymalna dotacji 2 375 079,19 zł zawarta z Żagańskimi Wodociągami i Kanalizacjami Sp. z o.o. w zakresie likwidacji skutków powodzi).

W roku 2025 zasady przyznawania pomocy określały maksymalne pułapy pomocy w odniesieniu do kosztów kwalifikowanych – w przypadku pożyczek na zadania realizowane wyłącznie ze środków krajowych - do 100%, W przypadku pożyczek na realizację zadań przy współudziale bezzwrotnych środków zagranicznych (z wyłączeniem pożyczek płatniczych) - do 100% różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi przedsięwzięcia, a dofinansowaniem ze środków zagranicznych. Pożyczki udzielane były na zadania inwestycyjne w dziedzinach: zaopatrzenie w wodę oraz ochrona wód i powierzchni ziemi oraz ochrona atmosfery.

Maksymalny pułap pomocy w przypadku dotacji wynosił, w przypadku zadań realizowanych wyłącznie ze środków krajowych, do 50% kosztów kwalifikowanych oraz 80%, w przypadku państwowych jednostek budżetowych (p. j. b.). Dla zadań realizowanych przez p. j. b. przy współudziale bezzwrotnych środków zagranicznych, przy dofinansowaniu w formie dotacji lub przekazania środków, maksymalny udział środków Funduszu wynosił do 100% różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi przedsięwzięcia, a dofinansowaniem ze środków zagranicznych. Dla kosztów, których obowiązek pokrywania przez Fundusz wynikał z obowiązujących przepisów prawa, udział Funduszu wynosił do 100% tych kosztów. W przypadku programów własnych oraz programów realizowanych wspólnie z NFOŚiGW, strukturę finansowania określał program indywidualnie.

W 2025 roku dotacjami (łącznie z przekazaniem środków) wspierane były zadania we wszystkich priorytetach dziedzinowych i horyzontalnych: ochrona atmosfery, monitoring

środowiska, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami, edukacja ekologiczna, ochrona wód i zaopatrzenie w wodę oraz ochrona przyrody.

8.3 Efekty rzeczowe i ekologiczne finansowania zadań

8.3.1 Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

W 2025 roku Fundusz zawarł 15 umów o dofinansowanie - 8 w formie pożyczki płatniczej 7 w formie pożyczki długoterminowej w tym 2 w formie łączonej z dotacją (Program Czyste Lubuskie Wody) na zadania związane z gospodarką wodno-ściekową dla klientów instytucjonalnych.

Przykładowe zadania, dla których udzielono dofinansowań w kompetencji:

- „Modernizacja gospodarki wodno- ściekowej w PGE Energia Ciepła S.A. Oddział Elektrociepłownia w Gorzowie Wlkp.”; beneficjent: PGE Energia Ciepła S.A.

Zadanie polega na modernizacji gospodarki wodno-ściekowej w PGE Energia Ciepła S.A. Oddział Elektrociepłownia w Gorzowie Wielkopolskim. Zakres planowanych robót budowlanych/ wykonania instalacji obejmuje:

- modernizację instalacji dekarbonizacji,
- modernizację akcelatora, filtrów zwirowych i zbiorników w celu produkcji wody zdekarbonizowanej o jakości dostosowanej do wymogów technologii membranowej,
- zabudowę instalacji i prasy namulów w celu ponownego wykorzystania wody odsączonej z namulów oraz zagospodarowanie osadów z dekarbonizacji wody,
- zabudowę nowej instalacji produkcji wody zdemineralizowanej opartej o technologię membranową,
- zabudowę modułów ultrafiltracji, odwróconej osmozy, elektrodejonizacji i nowych zbiorników gromadzących ultra-czystą wodę zdemineralizowaną w celu uzupełniania obiegów wodnoparowych,
- modernizację instalacji uzupełniania sieci ciepłowniczej,
- dostosowanie istniejącej instalacji kondensatu fabrycznego do uzupełniania sieci ciepłowniczej,
- zabudowę instalacji dawkowania amin do wody uzupełniającej sieć ciepłowniczą,

- zabudowę dwóch nowych rozdzielni elektrycznych z połączeniami w celu zasilania nowych urządzeń,
- budowę urządzeń AKPiA pozwalających na zdalne sterowanie, wizualizację i gromadzenie informacji.

W ramach zadania zaplanowano następujące efekty ekologiczne:

- Ilość zaoszczędzonej wody – 190 970,00 m³/rok;
- Ograniczenie masy składowanych odpadów – 1 271,77 Mg/rok;
- Zmniejszenie ilości ścieków przemysłowych – 37 941,00 m³/rok;
- Zmniejszenie zużycia energii końcowej – 64,646 toe/rok;
- Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej – 71,111 toe/rok.

Zadanie dofinansowane zostanie w formie pożyczki w kwocie 28 849 500,00 zł.

- „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Grodziszczce”; beneficjent: Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin.

Zakres zadania obejmuje budowę kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 1 022,71 m, kanalizacji tłocznej o długości 488,10 m oraz budowę 1 szt. przepompowni ścieków. Ponadto w ramach zadania zaplanowano budowę sieci wodociągowej o długości 1 201,00 m. W ramach zadania zaplanowano następujące efekty ekologiczne:

- Liczba nowych użytkowników sieci kanalizacyjnej – 31 RLM.
- Liczba osób korzystających z wybudowanej sieci wodociągowej – 31 osób.

Zadanie sfinansowane zostało w formie pożyczki płatniczej w kwocie 1 549 980,84 zł.

- „Sieć kanalizacyjna grawitacyjno- tłoczna z przyłączami oraz przepompownią ścieków w miejscowości Jasień”; beneficjent: Gmina Jasień.

Zakres zadania obejmuje budowę kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 2 124,62 m oraz tłocznej o długości 147,24 m. Ponadto w ramach zadania zaplanowano budowę 68 szt. przyłączy kanalizacyjnych o łącznej długości 371,96 m oraz budowę 1 szt. przepompowni ścieków. W ramach zadania zaplanowano następujące efekty ekologiczne:

- Liczba nowych użytkowników sieci kanalizacyjnej – 220 RLM.

Zadanie sfinansowane zostało w formie pożyczki w kwocie 39 749,46 zł oraz pożyczki płatniczej w kwocie 3 462 060,54 zł.

Ponadto w 2025 roku Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze zrealizował program własny „Czyste Lubuskie Wody”. Program miał na celu poprawę stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez wsparcie rozproszonych systemów zagospodarowania ścieków w obszarze oraz poza granicami aglomeracji. Pomoc finansowa Funduszu udzielona została w formie łączonej dotacji i pożyczki, przy czym wielkość dotacji nie mogła przekroczyć 20% łącznej kwoty wsparcia z Funduszu. Budżet Programu wyniósł 3 000 000,00 zł, w tym 600 000,00 zł dotacje. W ramach Programu Czyste Lubuskie Wody dofinansowane zostały 2 zadania:

- „Modernizacja gospodarki wodno- kanalizacyjnej na terenie gminy Witnica - budowa gminnej oczyszczalni ścieków”; beneficjent: Gmina Witnica,
- „Budowa odcinka sieci wodociągowej na terenie dz. nr 986/6, 1015/9, 1016/1, 940/2, 1018/9, 1019/1, 1962 w m. Sulechów, na terenie dz. nr 7/54 w m. Kruszyna oraz na terenie dz. nr 106/8 w m. Nowy Świat”; beneficjent: Sulechowskie Przedsiębiorstwo Komunalne "SUPEKOM" Sp. z o.o.

8.3.2 Ochrona powietrza

Ochrona powietrza to komponent, w którym w 2025 roku zawarto najwięcej umów zarówno pod względem liczby jak i wysokości środków ogółem.

Od 2018 r. Fundusz, wraz z pozostałymi 15 wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska, realizuje na terenie województwa lubuskiego ogólnopolski **Program Czyste Powietrze**, kierowany do osób fizycznych. W roku sprawozdawczym zawarto w ramach tego Programu 1624 umowy o dofinansowanie na łączną kwotę 79 932 499,68 zł.

Łącznie w wyniku realizacji Programu Czyste Powietrze w 2025 roku dla umów zakończonych w roku sprawozdawczym uzyskano efekt ekologiczny w postaci: ograniczenia zużycia energii końcowej o 56 828,10 MWh/rok, redukcji CO₂ – 25 564,55 Mg/rok, pyłu PM₁₀ – 96,06 Mg/rok; B(a)P -u – 0,08 Mg/rok¹.

¹ Efekt określony na podstawie metodyki NFOŚiGW wyznaczania efektu ekologicznego w Programie Czyste Powietrze

W 2025 roku środki na realizację programu pochodziły z środków unijnych:

- z Programu FEnIKS – umowa z dnia 15.04.2024 r. - nr FENX.01.01-IW.01- 0005/24 w kwocie 126 124 401,00 zł,

- z Funduszu Modernizacyjnego umowa z dnia 04.04.2025 roku nr 172/2025/WN-04/OA-po-WF/US w kwocie 117 180 225,00 zł.

Innym Programem, realizowanym ze środków NFOŚiGW w Warszawie jest program priorytetowy AGROENERGIA. Celem Programu jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym.

W 2025 roku zawarto jedną umowę na kwotę 15 000,00 zł. W efekcie zmniejszono emisję CO₂ o 170 000 Mg/rok, uzyskano dodatkową zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych w wysokości 220 MW, zaoszczędzono energię cieplną (końcową) - 2 000 GJ/rok, uzyskano dodatkową zdolność wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji -5 MW.

Kolejnym programem priorytetowym NFOŚiGW w Warszawie wdrażanym w 2025 roku w Funduszu był Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych. Celem programu jest zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków Ochotniczych Straży Pożarnych położonych na terenie gmin liczących do 20 tys. mieszkańców lub polepszenie stanu infrastruktury służącej utrzymaniu i zabezpieczeniu specjalistycznego sprzętu i urządzeń technicznych, wykorzystywanych w akcjach ratowniczych oraz podczas usuwania skutków zagrożeń. W dniu 12.02.2025 roku Wojewódzki Fundusz podpisał z NFOŚiGW w Warszawie umowę udostępnienia środków nr 69/2025/WF/US na kwotę dofinansowania środkami Narodowego Funduszu w wysokości 5 500 000,00 zł, przy udziale Wojewódzkiego Funduszu w wysokości 500 000,00 zł. W ramach powyższej umowy podpisano 18 umów z 17 gminami z terenu województwa lubuskiego (Gminy: Kłodawa, Skwierzyna, Żagań, Sulęcín, Zabór, Otyń, Krosno Odrzańskie, Wschowa, Zbąszynek i Strzelce Krajeńskie) oraz jednostką Ochotniczej Straży Pożarnej w Tuplicach.

W ramach udostępnienia środków dla państwowych jednostek budżetowych udzielono dofinansowania na podstawie 2 umów udostępnienia środków na kwotę 386 000,00 zł z przeznaczeniem na zakup dwóch samochodów o napędzie hybrydowym na potrzeby

Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. oraz Prokuratury Okręgowej w Gorzowie Wlkp.

Pożyczką w wysokości 16 117 061,00 zł sfinansowano inwestycję realizowaną przez Bilińscy Stacje Paliw Spółka Jawna w Kostrzynie nad Odrą dotyczącą wybudowania 6-ciu naziemnych instalacji pV o mocy do 1,0 MW każda w Gminie Górzycy.

Łączne dofinansowanie udzielone w komponencie ochrona atmosfery wyniosło w 2025 roku 101 882 834,69 zł (pożyczki 16 117 061,00 zł oraz dotacje 85 765 773,69 zł). W roku 2025 zauważalna tendencja wzrostu nośników energii przełożyła się na wzrost dofinansowań dla przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Fundusz prognozuje, że tendencja w zakresie wsparcia tych inwestycji utrzyma się w kolejnych latach.

Dużym wsparciem dla osób fizycznych, poza możliwością skorzystania ze środków Programu Czyste Powietrze, była oferta skierowana do tych podmiotów przez Fundusz we współpracy z **Bankiem Ochrony Środowiska S.A.** W ramach komponentu **Ochrona powietrza**, dopłatami do oprocentowania kredytów preferencyjnych objęte były zadania realizowane w ramach 4 linii kredytowych:

- **1 Linia kredytowa** na realizację zadań inwestycyjnych i modernizacyjnych służących ochronie powietrza kierowana do osób fizycznych, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, wspólnot mieszkaniowych, nadleśnictw Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Przedmiotem wsparcia jest: modernizacja systemów grzewczych związana z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza, wykonanie systemów wentylacyjnych z odzyskiem ciepła (rekuperacja), modernizacje systemów grzewczych z wykorzystaniem alternatywnych, a przyjaznych środowisku źródeł energii: biomasy, kolektorów słonecznych, pomp ciepła, wykonanie systemów grzewczych i zasilania z wykorzystaniem alternatywnych - przyjaznych środowisku źródeł energii:
 - zakup i instalacja systemów grzewczych z zastosowaniem pomp ciepła, kotłów zasilanych biomasą,
 - zakup i instalacja systemów grzewczych wykorzystujących ciepło odpadowe,

- zakup i instalacja kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych .
- zakup i montaż nowych mikro i małych elektrowni/siłowni wiatrowych o mocy do 40 kW,
- **3 Linia kredytowa** na termomodernizacja budynków mieszkalnych realizowanych przez podmioty wskazane w Linii 1.
- **4 Linia kredytowa** dla osób fizycznych, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wspólnot mieszkaniowych na zadania inne niż objęte liniami kredytowymi od 1-3
- **5 Linia kredytowa** dla przedsiębiorców działających w formie spółek prawa handlowego z wyłączeniem spółek komunalnych ze 100% udziałem JST, wspólnot mieszkaniowych, JDG prowadzących pełną księgowość na dofinansowanie inwestycji uzgodnionych z WFOŚiGW w Zielonej Górze na podstawie analizy efektu ekologicznego i kosztów przedsięwzięcia

Na podstawie zwartych umów w ramach powyższych linii kredytowych, w 2025 roku uzyskano następującą redukcję emisji zanieczyszczeń: CO₂ – 1 725,7172 Mg/rok, SO₂ – 1,0134 Mg/rok, NO_x – 0,9896 Mg/rok, pył – 0,3389 Mg/rok, CO 0 0,5303 Mg/rok, produkcja energii elektrycznej OZE – 1986,66 MWh/rok.

Dodatkowo Fundusz, w roku 2025, realizował zadania w ramach Projektu pn. „Projekt Doradztwa Energetycznego” finansowanego z Funduszy Europejskich z Programu FEnIKS 2021-2027.

8.3.3 Edukacja ekologiczna

8.3.3.1 Działalność podstawowa

Wsparcie finansowe projektów edukacyjnych w 2025 roku, przyjętych do Planu działalności Funduszu w międzydziedzinowym Priorytecie V.2.: Edukacja Ekologiczna w ramach naborów stałych, zamknęło się w kwocie 152 005,08 zł. Dofinansowaniem zostały objętych 5 działań edukacyjnych w formie bezzwrotnych dotacji w wysokości do 50% kosztów kwalifikowanych projektu.

Bezzwrotne dotacje dla zadań z dziedziny edukacji ekologicznej, skierowane zostały, zgodnie z *Trybem i zasadami udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW w Zielonej Górze od 01.01.2022 roku* do 5 beneficjentów: związku międzygminnego, Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, szkoły wyższej, do państwowej osoby prawnej – parku narodowego, komendy powiatowej PSP.

Wszystkie dofinansowane projekty edukacyjne, zrealizowane zostały w przynajmniej jednym z czterech głównych obszarów tematycznych: bioróżnorodność i funkcje ekosystemów, ochrona wód, ochrona klimatu i ograniczanie emisji zanieczyszczeń lub ochrona ziemi, w tym gospodarka o obiegu zamkniętym. Celem pomocy finansowej z Funduszu było przede wszystkim wspieranie efektywności procesu dydaktycznego w kształceniu ekologicznym, rozwijanie pożądanych zachowań społeczności regionu lubuskiego oraz podnoszenie świadomości o wpływie człowieka na stabilność środowiska naturalnego.

Dotacja inwestycyjna w kwocie 26 499,99 zł, udzielona w obszarze ochrony ziemi, w tym gospodarki o obiegu zamkniętym, Celowemu Związkowi Gmin CZG-12, umożliwiła zakup eksponatu edukacyjnego – Mobilnego Stanowiska Sortowania Śmieci, który będzie wykorzystywany podczas zajęć edukacyjnych prowadzonych w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Długoszynie, jak i podczas wydarzeń plenerowych w których udział biorą przedstawiciele Związku oraz stanie się stałym elementem wyposażenia edukacyjnego Związku. Wyposażenie odpowiada na rosnące potrzeby rozwijania infrastruktury edukacyjnej o nowoczesne instalacje i urządzenia, pobudzające dzieci, młodzież i dorosłych do ekologicznych działań w życiu codziennym. Pokazy edukacyjne przy wykorzystaniu Mobilnego Stanowiska Sortowania Śmieci, podniosą poziom świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów z terenu gmin członkowskich CZG-12. W ramach dofinansowanego Zadania odbyło się 6 spotkań edukacyjnych z grupami przedszkolnymi i szkolnymi (141 osób), podczas których przedstawiano zasady doczyszczania odpadów w ZUK oraz utrwalano zasady selektywnej zbiórki przy wykorzystaniu zakupionego eksponatu. Przedstawiciele CZG-12 wzięli również udział w 5 spotkaniach plenerowych z mieszkańcami gmin (250 osób) wchodzących w skład Związku, gdzie uwrażliwiano ich na problemy środowiskowe i utrwalano w nich prawidłowe nawyki i zasady selektywnej zbiórki odpadów.

Poszerzeniu wiedzy w zakresie ochrony przyrody i ratownictwa, w tym ratownictwa chemicznego, ekologicznego, medycznego i przeciwpożarowego oraz kształtowaniu właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży oraz zwiększeniu ich wiedzy o sposobach przeciwdziałania degradacji środowiska naturalnego posłużyła dotacja w kwocie 7 000,00 zł dla Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Lubuskiego. Środki posłużyły realizacji, prowadzonego cyklicznie od ponad 40 lat edukacyjnego przedsięwzięcia pn. „Eliminacje wojewódzkie do Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”. Zadanie corocznie obejmuje kompleksową organizację 4 etapów eliminacji dla dzieci i młodzieży ze szkół w województwie lubuskim do Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej, od szczebla podstawowego po wojewódzki, wraz z nagrodzeniem laureatów etapu powiatowego i wojewódzkiego oraz wyłonieniem reprezentacji regionu do udziału w ogólnopolskim finale. W tegorocznej edycji Turnieju wzięło udział ok. 300 dzieci i młodzieży z województwa lubuskiego, szczególnie ze środowisk wiejskich, poszerzając swoją wiedzę teoretyczną i praktyczną o sposobach przeciwdziałania degradacji środowiska naturalnego, doskonaląc swoje umiejętności w zakresie prewencji i ratownictwa przeciwpożarowego, medycznego, ekologicznego i chemicznego.

Środki dotacyjne Funduszu trafiły też w 2025 roku do Uniwersytetu Zielonogórskiego, umożliwiając zwiększenie potencjału badawczego uczelni i kształcenie specjalistów w zakresie ochrony zasobów naturalnych i bioróżnorodności. Dotacja na cele inwestycyjne o wartości 39 655,06 zł pozwoliła Uniwersytetowi na doposażenie bazy naukowo-dydaktycznej o czytnik M Nano płytek hodowlanych do analiz stężenia substancji biologicznych aktywnych - w tym jednostki sterującej (laptop), do prowadzenia badań naukowych w zakresie analizy zanieczyszczeń biologicznych w środowisku oraz do monitorowania jakości powietrza. Zakupiony sprzęt wykorzystywany będzie zarówno przez kadrę naukową, jak i studentów Katedry Biotechnologii Instytutu Nauk Biologicznych UZ.

Park Narodowy „Ujście Warty” z siedzibą w Chyrzynie, dzięki dotacji z WFOŚiGW w Zielonej Górze na cele bieżące w wysokości 28 850,03 zł, zorganizował i przeprowadził w dniu 2 lutego 2025 r., jubileuszową - 25 edycję Światowego Dnia Mokradeł, który odbyła się w Ośrodku Muzealno-Edukacyjnym w Słońsku, gromadząc około 300 uczestników. Główną ich częścią była prelekcja „Nieznane fakty z życia ptaków wodno-błotnych” oraz spacer przyrodniczy

pt. „Mokradła w ochronie dzikiej przyrody” W ramach obchodów przeprowadzono dwa konkursy: plastyczny pt. „Gęś - przewodnik po mokradłach”; literacki „Fraszki z Mokradeł”, w których udział wzięło 351 osób, a 36 z nich zostało nagrodzonych. W ramach obchodów zorganizowano wraz z grupą 22 wychowanków Przedszkola Miejskiego nr 2 w Kostrzynie nad Odrą, 25-minutowe przedstawienie pt. „O mokradła dbamy, bo od matki natury je mamy. O mokradła dbamy, bo je doceniamy”. Dla młodych aktorów zostały zakupione w ramach Zadania drobne upominki. Ważną częścią obchodów Światowego Dnia Mokradeł było również opracowanie i druk trzech wydawnictw:

- 1) przewodnika terenowego pt. „Pan Gąs na „Ptasim szlaku” – w poszukiwaniu ptaków z mokradeł” w nakładzie 1000 sztuk na rzecz którego zakupiono 10 zdjęć;
- 2) albumu fotograficznego „Mokradła – ocalić od wyschnięcia. Przyroda Parku Narodowego „Ujście Warty” w nakładzie 500 sztuk;
- 3) kalendarza ściennego na 2026 rok „Mokradła - ptasi raj”, w nakładzie 1000 sztuk, wydane go z okazji 25-lecia istnienia Parku Narodowego „Ujścia Warty”.

Wydawnictwa rozdawane były bezpłatnie uczestnikom różnorodnych wydarzeń organizowanych przez Park, dystrybuowane do lokalnych bibliotek, szkół, samorządów, domów kultury oraz wykorzystywane jako pomoce dydaktyczne podczas zajęć edukacyjnych.

W 2025 roku dzięki dotacji Funduszu na cele bieżące w wysokości 50 000,00 zł wyposażono powstałą w 2019 roku, interaktywną salę edukacyjną „Ognik” w Komendzie Powiatowej PSP w Nowej Soli w sprzęt i wyposażenie odwzorowujące przestrzeń lasu i akwenu wodnego oraz pomieszczenia mieszkalne przy wykorzystaniu realistycznych scenografii, interaktywnych i multimedialnych urządzeń stwarzających pozory zagrożenia oraz sprzętu do ćwiczeń i nauki. Nowy sprzęt i wyposażenie pozwolą na prowadzenie zajęć (dostosowanych do różnych grup wiekowych uczestników) w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, umiejętności alarmowania, oraz wykorzystywania znaków ostrzegawczych i informacyjnych do celów ewakuacji z zagrożonych obiektów, co wpłynie na poziom zapobiegania zagrożeniom i sprawne działanie, gdy takowe zagrożenia już wystąpią. W ramach realizacji zadania powstało również dedykowane stanowisko ekologiczne, gdzie propagowana będzie tematyka z zakresu ochrony wód, segregacji śmieci, oraz przeciwdziałania zagrożeniom

towarzyszącym OZE. Dedykowane zajęcia przy użyciu zakupionych pomocy dydaktycznych będą oferowane przede wszystkim dla grup dzieci i młodzieży ze wszystkich przedszkoli i szkół podstawowych w powiecie nowosolskim oraz stowarzyszeń zrzeszających seniorów z powiatu i regionu, jak i dla wszystkich innych grup społecznych.

8.3.3.2 Realizacja Programu własnego pn.: „EKOLUB – Lubuski program edukacji ekologicznej”

W 2025 roku Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze rozpoczął pilotaż Programu własnego pn.: „EKOLUB – Lubuski program edukacji ekologicznej”, przyjęty do realizacji uchwałą Nr 000/02/2025 z dnia 31 stycznia 2025 roku Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Zielonej Górze. Celem Programu jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, upowszechnianie wiedzy na temat przyczyn i skutków zmiany klimatu oraz rozwiązań prewencyjnych i propagowanie dobrych praktyk ekologicznych, aktywizacja społeczna oraz kształtowanie postaw proekologicznych Lubuszan, i ich odpowiedzialności za dziedzictwo przyrodnicze i środowiskowe regionu.

Program został skierowany do dwóch grup Beneficjentów:

- 1) organizacji pozarządowych mających w swoim zakresie działania zadania z zakresu edukacji, ochrony środowiska, przyrody, ekologii lub pokrewne;
- 2) jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego oraz spółek komunalnych, wyłącznie w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi określonymi w pkt. 1.

Przyjętą formą dofinansowania zadań realizowanych w ramach ww. Programu była dotacja bezzwrotna w formie zaliczki, refundacja, oraz zapłata na konto wykonawcy o intensywności do 90% kosztów kwalifikowanych, o wartości minimalnej dotacji – 3 000,00 zł i maksymalnej – 50 000,00 zł. Budżet Programu na rok 2025 wynosił 500 000,00 zł.

Program realizowany był w drodze naboru otwartego wniosków, który trwał od 10 lutego 2025 r. do 14 marca 2025 r. W ramach naboru do WFOŚiGW w Zielonej Górze wpłynęło 35 wniosków, z których 18 otrzymało negatywną ocenę formalną, a 17 zgłoszonych Zadań (w tym 14 zadań skierowanych do dofinansowania a 3 zadania jako rezerwowe) - po dokonaniu oceny merytorycznej zostało sklasyfikowanych w formie Listy rankingowej,

przyjętej przez Zarząd WFOŚiGW w Zielonej Górze, uchwałą 002/054/25 z dnia 29 maja 2025 roku. W dniu 12 czerwca 2025 roku w związku z rezygnacją z dofinansowania jednego z Wnioskodawców, Zarząd Funduszu usunął go z przyjętej wcześniej Listy Rankingowej (Protokół Zarządu nr 003/023/25), a na posiedzeniu w dniu 16 czerwca zatwierdził nową Listę Rankingową, na której znalazło się 16 Wnioskodawców (w tym 14 zadań skierowanych do dofinansowania, a 2 zadania jako rezerwowe).

W 2025 roku Fundusz w ramach środków finansowych Programu własnego pn.: „EKOLUB – Lubuski program edukacji ekologicznej” zawarł 14 umów dotacji na łączną kwotę 491 022,91 zł, w tym 7 umów z jednostkami samorządu terytorialnego i 7 umów z organizacjami pozarządowymi (trzy fundacje, dwa stowarzyszenia, jedno rolnicze zrzeszenie branżowe oraz jedno koło gospodyń wiejskich). Realizacja dofinansowanych zadań trwała maksymalnie do 30 listopada 2025 roku. W wyniku rozliczenia finansowego zawartych umów dotacji, ostateczna kwota dotacji dla 14 dofinansowanych zadań wyniosła 475 247,63 zł.

W ramach Programu własnego pn.: „EKOLUB – Lubuski program edukacji ekologicznej” zasięg edukacji ekologicznej w 2025 roku (pośredniej i bezpośredniej) wyniósł ponad 30 tysięcy osób.

8.3.3.3 Realizacja Programu Priorytetowego NFOŚiGW w Warszawie pn. Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej (RWEE)

W 2025 roku WFOŚiGW w Zielonej Górze kontynuował realizację Programu Priorytetowego NFOŚiGW w Warszawie pn. Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej. Celem Programu było upowszechnianie wiedzy oraz podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, aktywizacja społeczna i kształtowanie postaw proekologicznych społeczeństwa, w tym dzieci i młodzieży. Program realizowany był w ramach dwóch odrębnych umów udostępnienia środków:

1. Część 1) Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej na lata 2022-2025 realizowana była na podstawie zawartej z NFOŚiGW umowy udostępnienia środków nr 3168/2022/WF/US z dnia 6.10.2022 r. Budżet na realizację tej części Programu wynosił 7 193 919,73 zł. Okres kwalifikowalności kosztów trwał od 01.06.2022 r. do 30.06.2025 r.
W ramach tej części Programu przyjętą formą dofinansowania zadań była dotacja bezzwrotna w drodze refundacji kosztów o intensywności do 90-95% kosztów

kwalfikowanych w zależności od statusu podmiotu wnioskującego. Do 95% kosztów kwalifikowanych mogła uzyskać gmina, której co najmniej 10% powierzchni stanowi teren parku narodowego, natomiast dla pozostałych Beneficjentów przewidziana została dotacja do 90% kosztów kwalifikowanych. Program realizowany bym poprzez nabory konkursowe w obrębie czterech obszarów tematycznych, tj.:

- I. Czyste powietrze – przeciwdziałanie emisjom,
- II. Odnawialne źródła energii i efektywność energetyczna,
- III. Niskoemisyjny transport
- IV. Ochrona środowiska, gospodarka wodna i zrównoważony rozwój.

Maksymalna kwota dofinansowania udzielona jednemu Beneficjentowi na zadanie zgłoszone w ramach jednego obszaru tematycznego wynosiła 150 000,00 zł. Wskaźnikiem osiągnięcia efektu ekologicznego była liczba osób objętych edukacją ekologiczną – minimalny wskaźnik osiągnięcia celu dla jednego zadania wynosił 5 000 osób, w tym minimum 500 osób to działania bezpośredniej edukacji. Maksymalny czas trwania zadania to 2 lata, z maksymalnym terminem trwania zadania do 30.06.2025 r.

Łącznie w ramach części 1) Programu RWEE zawarto 72 umowy o dofinansowanie w ramach czterech ww. obszarów tematycznych na łączną kwotę 6 513 538 zł:

1. Czyste powietrze – przeciwdziałanie emisjom: 11 umów o dofinansowanie,
2. Odnawialne źródła energii i efektywność energetyczna: 23 umowy o dofinansowanie,
3. Niskoemisyjny transport: 8 umów o dofinansowanie,
4. Ochrona środowiska, gospodarka wodna i zrównoważony rozwój: 30 umów o dofinansowanie.

Celem wypełnienia postanowień umowy udostępnienia środków nr 3168/2022/WF/US, WFOŚiGW w Zielonej Górze zobowiązany był do przeprowadzenia nie mniej niż 30 % kontroli dofinansowanych przedsięwzięć. Zgodnie z wewnętrznymi procedurami w zakresie realizacji działań kontrolnych w terminie do końca II kwartału 2025 r. przeprowadzono 22 kontrole dofinansowywanych zadań. Kontrole zakończono wynikiem pozytywnym.

Istotnym elementem prac związanych z realizacją tej części Programu była weryfikacja złożonych przez Beneficjentów wniosków o wypłatę środków oraz realizacja płatności w ramach zawartych umów dotacji. Na poczet realizacji Programu wg umowy udostępnienia

środków nr 3168/2022/WF/US Fundusz otrzymał z NFOŚiGW w Warszawie dwie zaliczki: 2 793 664,00 zł (2023 r.) oraz 3 876 023,00 zł (2024 r.), które na podstawie uruchomionych na rzecz Beneficjentów środków, stanowiących rzeczywiste wartości zrealizowanych zadań, WFOŚiGW w Zielonej Górze zobowiązany był rozliczyć w terminach – odpowiednio – do 12.05.2025 r. oraz do 31.10.2025 r. Zgodnie z powyższym do NFOŚiGW w Warszawie zostały przekazane dwa wnioski o rozliczenie środków w formie zaliczki, obejmujące łączną kwotę 6 024 930,40 zł oraz jednocześnie niewykorzystane środki w łącznej wysokości 1 324 908,75 zł zostały zwrócone na wskazane rachunki bankowe NFOŚiGW (dla każdego obszaru tematycznego wyodrębniony został osobny rachunek). Wnioski o rozliczenie zaliczki zostały zatwierdzone przez NFOŚiGW w Warszawie.

2. Część 2) Programu pn. Fundusz Ekologii realizowana była na podstawie zawartej z NFOŚiGW umowy udostępnienia środków nr 1339/2023/WF/US z dnia 2.08.2023 r. Budżet na realizację tej części Programu wynosił 1 000 000,00 zł. Okres kwalifikowalności kosztów trwał od 01.06.2022 r. do 30.06.2025 r.

W ramach Programu Fundusz Ekologii przyjętą formą dofinansowania zadań była dotacja bezzwrotna w drodze refundacji kosztów o intensywności do 100 % kosztów kwalifikowanych. Maksymalna kwota dofinansowania udzielona jednemu Beneficjentowi na zadanie zgłoszone w ramach naboru wynosiła 8 000,00 zł. Wskaźnikiem osiągnięcia efektu ekologicznego była liczba osób objętych edukacją ekologiczną – minimalny wskaźnik osiągnięcia celu dla jednego zadania wynosi 1 000 osób, w tym minimum 100 osób to działania bezpośredniej edukacji. Maksymalny termin trwania zadania wynosił do 30.06.2025 r. Beneficjentem Programu mogły być osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną i zgodnie z art. 33¹ k.c. stosuje się do nich przepisy o osobach prawnych, prowadzące publiczną lub niepubliczną szkołę podstawową lub ponadpodstawową.

W roku 2025, WFOŚiGW w Zielonej Górze kontynuował realizację Programu. W wyniku zorganizowanego w terminie od 22.10.2024 r. do 6.12.2024 r, naboru wniosków o dofinansowanie, 13.01.2025 r. zawarto 92 umowy o dofinansowanie na łączną kwotę 727 500,00 zł. Z uwagi na niewyczerpaną pulę środków przewidzianych na realizację tej części Programu, w terminie od 9.01.2025 r. do 21.02.2025 r. Fundusz przeprowadził

edycję uzupełniającą naboru wniosków dofinansowanie, z zaplanowanym budżetem w wysokości 272 500,00 zł. W wyniku dodatkowego naboru wpłynęły 32 wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę 255 875,00 zł, dla których po przeprowadzeniu weryfikacji merytorycznej, podjęto uchwały o dofinansowaniu i 14.03.2025 r. zawarto umowy dotacji.

Podsumowując, w ramach Programu Fundusz Ekologii w wyniku obu przeprowadzonych naborów wniosków o dofinansowanie, przyjęto do realizacji łącznie 124 zadania, obejmujących kwotę dofinansowania w wysokości 983 375,00 zł i z terminem realizacji działań podjętych w ramach zgłoszonych projektów do 30.06.2025 r.

Celem wypełnienia postanowień umowy udostępnienia środków nr 1339/2023/WF/US, WFOŚiGW w Zielonej Górze zobowiązany był do przeprowadzenia nie mniej niż 20 % kontroli dofinansowanych przedsięwzięć. Zgodnie z wewnętrznymi procedurami w zakresie realizacji działań kontrolnych w terminie do końca II kwartału 2025 r. przeprowadzono 25 kontroli dofinansowywanych zadań. Kontrole zakończono wynikiem pozytywnym.

Kolejnym etapem prac związanych z realizacją Programu Fundusz Ekologii była weryfikacja złożonych przez Beneficjentów wniosków o wypłatę środków oraz realizacja płatności w ramach zawartych umów dotacji. Na podstawie uruchomionych środków, stanowiących rzeczywiste wartości zrealizowanych zadań, WFOŚiGW w Zielonej Górze w terminie do 31.10.2025 zobowiązany był do sporządzenia wniosku o rozliczenie środków w formie zaliczki, którą Fundusz otrzymał z NFOŚiGW w Warszawie na poczet realizacji Programu wg umowy udostępnienia środków nr 1339/2023/WF/US. Niniejszy wniosek stanowiący rozliczenie kwoty 968 220,39 zł został przekazany do NFOŚiGW w Warszawie oraz jednocześnie niewykorzystane środki w wysokości 31 779,61 zł zostały zwrócone na wskazany rachunek bankowy NFOŚiGW. Wniosek o rozliczenie zaliczki został zatwierdzony przez NFOŚiGW w Warszawie bez zastrzeżeń.

8.3.4 Pozostałe komponenty

W ramach komponentu **Nadzwyczajne zagrożenia środowiska** udzielono dofinansowania w formie dotacji, pożyczek i przekazania środków na doposażenie w sprzęt ratowniczy jednostek Państwowej Straży Pożarnej Województwa Lubuskiego, jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, WOPR WL, ZWZOSP WL oraz gmin, a także na usuwanie skutków powodzi przez jst i spółki wodno-ściekowe.

Jednym z kierunków działania Funduszu w zakresie Nadzwyczajnych zagrożeń środowiska w 2025 r. było zaangażowanie własnych środków oraz udostępnionych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Program priorytetowy „**Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 1)**” - **Dofinansowanie zakupu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych**. W tworzenie ram Programu zaangażowane są instytucje szczebla krajowego (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz NFOŚiGW) oraz regionalnego (Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp. oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze).

W ramach tego programowego działania, Fundusz wspomógł zakupy 2 średnich specjalistycznych samochodów ratowniczo – gaśniczych oraz mobilnego zestawu ratowniczego. Wsparcie otrzymały bezpośrednio jednostki ochotniczych straży pożarnych: Gądków Wielki oraz Jarogniewice a także Ratownictwo Wodne Sława. Łącznie przekazano 1 115 000,00 zł (w tym wsparcie ze środków WFOŚiGW to kwota 300 000,00 zł). Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych będzie kontynuowany w kolejnych latach, a jego realizacja na szczeblu wojewódzkim przez Fundusz daje gwarancję celowości i poprawności realizacji założeń programu.

Kolejną bardzo znaczącą formą pomocy były dofinansowania realizowane ze środków własnych Funduszu. Wsparcie dotyczyło doposażenia jednostek Państwowej Straży Pożarnej, Ochotniczej Straży Pożarnej, Ochotniczych Straży Pożarnych, Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze. Dofinansowane zadania polegały na doposażeniu w sprzęt zwiększający skuteczność i efektywność prowadzonych działań ratowniczych, a co za tym idzie poprawę bezpieczeństwa ludności i minimalizację skutków nadzwyczajnych zagrożeń. Ze środków własnych wsparcie otrzymało 7 jednostek PSP, 7 jednostek OSP, WOPR WL i ZWZOSP WL.

W dniu 20.01.2025 r. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze decyzją Zarządu oraz Rady Nadzorczej ogłosił nabór wniosków w ramach programu własnego „**Lubuski Strażak – wsparcie jednostek OSP w 2025 roku**”. Celem Programu było zwiększenie skuteczności funkcjonowania jednostek ochotniczych straży

pożarnych województwa lubuskiego poprzez finansowanie doposażenia jednostek w sprzęt niezbędny do zapobiegania i likwidacji skutków katastrof naturalnych, ekstremalnych zjawisk atmosferycznych lub awarii technicznych, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu osób, mieniu albo środowisku naturalnemu. Pomoc finansowa WFOŚiGW w formie dotacji do 70 % kosztów kwalifikowanych przeznaczona została na zakup nowego sprzętu specjalistycznego, środków ochrony osobistej, sprzętu łączności oraz quadów. W gronie beneficjentów znalazło się aż 46 jednostek OSP z całego województwa lubuskiego, którym przyznano dotacje o łącznej wartości 865 649,99 złotych. Dodatkowo, 400 000,00 złotych trafiło do Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Lubuskiego na realizację zadania pn. „Wyposażenie jednostek ratowniczych OSP w specjalistyczny sprzęt i środki ochrony osobistej do działań w zakresie ochrony środowiska na terenie województwa lubuskiego”, który swoim zasięgiem obejmował aż 120 jednostek OSP z regionu. Program „LUBUSKI STRAŻAK – Wsparcie jednostek OSP w 2025 roku” jest kolejnym krokiem w kierunku wzmacniania roli ochotniczych straży pożarnych w systemie ochrony środowiska w regionie.

W związku z wystąpieniem w roku 2024 powodzi realizowany był również Program NFOŚiGW pn. Usuwanie skutków powodzi 2024 r. W ramach Programu dofinansowaniem na łączną kwotę 6 193 832,72 zł objęta została Gmina Dąbie, Powiat Krośnieński oraz 3 spółki wodno-ściekowe. Udzielona pomoc w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych przeznaczona jest na odbudowę infrastruktury wodno-ściekowej, która uległa zniszczeniu podczas powodzi.

W ramach komponentu **Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami** w roku sprawozdawczym Wojewódzki Fundusz realizował dofinansowania zadań usuwania wyrobów zawierających azbest w ramach Programu priorytetowego NFOŚiGW „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest Część 2) Przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych.”

Jest to Program wieloletni realizowany w latach 2023-2027.

Celem Programu jest unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest w gospodarstwach rolnych. Beneficjentami Programu są jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, przy czym ostatecznymi odbiorcami korzyści są beneficjenci Działania A1.4.1 w ramach Krajowego

Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, którym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) wypłaciła i rozliczyła środki finansowe.

Do kosztów kwalifikowanych zalicza się: koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwienia lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest. Dofinansowanie udzielanie jest w formie dotacji do 100 % kosztów kwalifikowanych.

Do Programu w roku 2025 przystąpiło 5 gmin.

W roku 2025 Wojewódzki Fundusz realizował własny program „Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest w woj. lubuskim w 2025 r.” Celem Programu jest osiągnięcie wzrostu ilości unieszkodliwionych oraz zabezpieczonych odpadów zawierających azbest na terenie województwa lubuskiego. Beneficjentami Programu były jednostki samorządu terytorialnego, z wyłączeniem gmin miejskich o liczbie mieszkańców powyżej 25 tys., na terenie których przeprowadzono inwentaryzację wyrobów zawierających azbest, posiadające gminny program usuwania azbestu. W ramach naboru premiowane były zadania realizowane przez gminy, które przystąpiły jako operator do Programu Czyste Powietrze.

Pomoc finansowa Wojewódzkiego Funduszu przeznaczona była na przedsięwzięcia zlokalizowane na terenie gminy w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwienia lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest, zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Kosztami kwalifikowanymi do dofinansowania były koszty niezbędne do osiągnięcia efektu ekologicznego obejmujące wyłącznie koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwienia lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest poniesione po dniu 1 stycznia 2025 r.

Dofinansowanie udzielane było w formie dotacji. Kwota dofinansowania przedsięwzięcia wynosiła do 80 % jego kosztów kwalifikowanych oraz do 1 000 zł za tonę (Mg) unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest.

W ramach tego programu w roku 2025 Fundusz zawarł 36 umów o dofinansowanie na łączną kwotę 1 084 182,28 zł. Uzyskany efekt ekologiczny to 1 245,26 Mg usuniętych i unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest.

Ponadto w ramach tego komponentu udzielona została pożyczka w wysokości 1 799 990,00 zł na zakup przerzucarki bramowej do kompostu przez INNEKO Sp. z o.o. w Gorzowie Wlkp.

Ochrona Różnorodności Biologicznej

Na dofinansowanie w 2025 roku przedsięwzięć z IV Priorytetu WFOŚiGW w Zielonej Górze:

Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów, Fundusz przeznaczył kwotę 139 303,00 zł, uwzględniając w planie finansowym wsparcie czterech projektów, koncentrujących się na ochronie gatunków zagrożonych, zasiedlających tereny prawnie chronione.

Dotacja dla Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego w wysokości 40 792,25 zł, w podziale: 21 000,00 zł na cele bieżące i 19 792,25 zł na cele inwestycyjne, umożliwiła zakup dwóch dronów oraz przeprowadzenie szkolenia z ich obsługi: VLOS (Visual Line of Sight) dla 10 pracowników, obejmującego część teoretyczną i praktyczną oraz egzamin końcowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ULC). W ramach zadania każdy Park województwa lubuskiego wykonywał zdjęcia przy pomocy zakupionych dronów. Następnie zdjęcia zostały wykorzystane w wydany przewodniku, dotyczącym wybranych gatunków roślin, zwierząt, siedlisk przyrodniczych oraz miejsc najciekawszych pod względem historycznym i kulturowym. Dodatkowo drony posłużą również do monitoringu lęgów bociana białego, inwentaryzacji wybranych obszarów wodno-błotnych pod kątem sukcesji naturalnej, inwentaryzacji faunistycznej wybranych jezior oraz gromadzenia dokumentacji fotograficznej dotyczącej wartości historyczno-kulturowych w lubuskich parkach krajobrazowych. W ramach zrealizowanego zadania powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony wyniosła 75 373,80 ha.

Zgodnie z planem w 2025 wsparciem finansowym w kwocie 11 038,75 zł objęto zadanie Uniwersytetu Zielonogórskiego w zakresie monitoringu i wzmocnienia populacji salwinii pływającej (*Salvinia natans*) w uprawie ex situ Ogrodu Botanicznego. Roślina objęta jest w Polsce ścisłą ochroną gatunkową oraz została umieszczona na Czerwonej liście roślin i grzybów Polski. Celem zadania było badanie zmienności populacji gatunku w regionie, które pozwoli zrozumieć, w jaki sposób gatunek adaptuje się do zmieniających się warunków środowiskowych. W ramach zrealizowanego zadania przygotowana została mapa występowania salwinii pływającej (*Salvinia natans*) na obszarach przyrodniczych naszego województwa, natomiast długofalowym efektem zadania będzie zwiększenie liczebności i stabilności populacji dzięki działaniom ochronnym oraz przywrócenie liczebności gatunku do poziomu zapewniającego jego przetrwanie.

W 2025 zrealizowane zostało jedno przedsięwzięcie w ramach priorytetu Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów w formie przekazania środków do rezerwy celowej budżetu państwa na zadania państwowych jednostek budżetowych. Zadanie, dofinansowanie środkami WFOŚiGW w Zielonej Górze w kwocie 19 872,00 zł, stanowiącej 80% kosztów projektu, umożliwiło Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zrealizowanie na terenie województwa lubuskiego przedsięwzięcia obejmującego wykonanie działań ochronnych na terenie dwóch rezerwatów torfowiskowych (bagiennych), w celu zachowania roślinności bagiennnej i torfowiskowej, szczególnie objętych ochroną ścisłą rosiczki okrągłolistnej (*Drosera rotundifolia*) i bagnicy torfowej (*Scheuchzeria palustris*) oraz charakterystycznymi gatunkami zespołu przygielkowego: przygielki białej i bardzo rzadkiej w Polsce przygielki brunatnej. W obu rezerwatach, w związku ze zmianami klimatu i deficytem wody doszło do intensywnego wkraczania nalotów drzew (głównie sosny i brzozy), co stworzyło realne zagrożenie dla dalszego funkcjonowania ekosystemów. Realizacja niniejszego zadania pozwoliła na osiągnięcie efektu rzeczowego, tj: wykonanie działań ochronnych w postaci wycinki drzew i krzewów z powierzchni torfowiska wraz z usunięciem biomasy w rezerwatach przyrody „Mszar Rosiczkowy koło Rokitna” oraz „Mszar Przygielkowy – Długie im. Huberta Jurczyszyna” na łącznej powierzchni 3,79 ha. Efektem ekologicznym było natomiast zapewnienie lub przywrócenie właściwej ochrony stanu ekosystemów torfowiskowych o powierzchni 3,79 ha, w tym podlegających ścisłej ochronie prawnej 2 gatunków oraz ochronie częściowej 17 gatunków i ich siedlisk, w dwóch rezerwatach bagiennych w woj. lubuskim.

Trudności w realizacji zamierzonych działań z uwagi na kwestie finansowe, związane ze wzrostem cen materiałów budowlanych, zwiększonymi rzeczywistymi kosztorysami zadań i w związku z tym trudnościami w podpisaniu umów z potencjalnymi wykonawcami, stały się w 2025 roku dla dwóch Beneficjentów powodem rezygnacji z realizacji zaplanowanych inwestycji. Pierwszy projekt ukierunkowany był na ochronę czynną gatunków zwierząt zagrożonych (dzikich ptaków szponiastych) a drugi dotyczył przywrócenia gatunku wymarłego w Polsce (drop *Otis tarda*). Obaj wnioskodawcy – państwowa jednostka budżetowa i stowarzyszenie – wycofali z Funduszu wnioski o wsparcie finansowe w łącznej wartości planowanego dofinansowania 350 000,00 zł.

Monitoring środowiska

Finansowe wsparcie, udzielone przez WFOŚiGW w Zielonej Górze przedsięwzięciom realizowanym w 2025 roku w ramach międzydziedzinowego Priorytetu V.1. WFOŚiGW w Zielonej Górze: **Monitoring środowiska**, wyniosło łącznie 1 377 882,00 zł. Dofinansowaniem w formie przekazania środków do rezerwy celowej budżetu państwa zostały objęte 2 zadania państwowych jednostek budżetowych – w tym jedno zadanie inwestycyjne i jedno nieinwestycyjne, a w formie dotacji dla samorządu województwa: jedno przedsięwzięcie inwestycyjne.

Przekazanie środków Funduszu w wysokości 1 000 000,00 zł, tj. 43,52% kosztów zadania, pozwoliło, na doposażenie Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim w specjalistyczną aparaturę badawczą do monitorowania stanu wód w województwie lubuskim i prowadzenia badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, pochodzącej z ujęć powierzchniowych i podziemnych, w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych. W roku 2025 dofinansowany został zakup chromatografu cieczowego z detektorem mas typu potrójny kwadrupol (LC-MS/MS), w celu prowadzenia monitoringu stanu wód na terenie województwa lubuskiego m.in. na zawartość substancji niebezpiecznych, takich jak cyjanki, wykazujące się wysoką toksycznością, które mogą przedostać się do ujęć wód, zwłaszcza powierzchniowych przy zdarzeniach nadzwyczajnych, a także pestycydy, metale ciężkie i inne pierwiastki kancerogenne (mogące przedostawać się do wód ze stosowanych w rolnictwie środków ochrony roślin oraz substancji, które do tej pory nie były monitorowane przez inspekcje ochrony środowiska, np. rakotwórczych produktów powstających podczas procesu dezynfekcji wód (kwasów halogenooctowych). Zadanie, o wartości całkowitej 2 297 640,00 zł objęło też przeprowadzenie szkoleń kadry laboratoryjnej w obsłudze zakupionej aparatury.

Wzmocnienie potencjału kontrolnego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze poprzez przekazanie środków finansowych w kwocie 306 690,00 zł, tj. 80% kosztów zadania, to kolejny obszar wsparcia przez Fundusz państwowych jednostek budżetowych w 2025 roku. Udzielone dofinansowanie przeznaczone zostało na zakup 50 zestawów sprzętu komputerowego (laptopy) dla inspektorów WIOŚ do obsługi systemów kontrolnych oraz prowadzenia kontroli wyjazdowych oraz zorganizowano i przeprowadzono dwa szkolenia specjalistyczne dla inspektorów z zakresu prawa ochrony środowiska i kontroli pozwoleń wodno-prawnych. Efektem ekologicznym zadania było zwiększenie i modernizacja

potencjału kontrolnego WIOŚ w celu sprawnego wykonywania zadań Inspekcji Ochrony Środowiska poprzez wyposażenie w specjalistyczny sprzęt oraz podnoszenie kwalifikacji kadry inspekcyjno-kontrolnej. Koszt całego zadania to 383 362,50 zł.

Dotacja w wysokości 71 192,00 zł umożliwiła Województwu Lubuskiemu zrealizowanie przedsięwzięcia polegającego na zakupie 1 szt. fabrycznie nowego samochodu 5-osobowego, w celu prowadzenia kontroli w terenie wśród podmiotów podległych jednostce. Przeprowadzone kontrole przyczynią się do opracowania (rozbudowania) bazy danych zawierającej informacje o podmiotach korzystających ze środowiska na terenie województwa lubuskiego. Całkowity koszt zadania to 142 384,00 zł.

9. Ogólnopolski system wsparcia doradczego w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

Od 01.01.2024 r. Projekt Doradztwa Energetycznego jest kontynuowany pod nazwą „Projekt Doradztwa Energetycznego”, PDE 2.0. Projekt został wpisany do Programu „Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027” (FEnIKS), Priorytet FENX.01 - Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności, Działanie FENX.01.01 Efektywność energetyczna, Cel szczegółowy EFRR/FS.CP2.I. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych. W nowej perspektywie finansowej Projekt Doradztwa Energetycznego został zaliczony do operacji o znaczeniu strategicznym dla programu FEnIKS. Oznacza to operację, która wnosi znaczący wkład w osiągnięcie celów programu i która podlega szczególnym środkom dotyczącym monitorowania i komunikacji. Ma to na celu zwiększenie świadomości na temat korzyści, jakie przynosi Unia Europejska w naszym życiu codziennym.

Pomiędzy NFOŚiGW a każdym z 16-stu wfośigw została zawarta Umowa o Partnerstwie, zapewniającą wspólną realizację Projektu Doradztwa Energetycznego w nowej perspektywie finansowej. Budżet Projektu został ustalony na poziomie 172 000,00 zł, w tym 6 130 000,00 zł dla ZDE WFOŚiGW w Zielonej Górze. Dzięki tym środkom projekt jest kontynuowany i poszerzony, aby sprostać rosnącym wyzwaniom związanym z efektywnością energetyczną i zmianami klimatu.

Projekt Doradztwa Energetycznego 2.0 w porównaniu do pierwszej edycji został powiększony o komponent klimatyczny (tematyka właściwego gospodarowania wodą na terenach zurbanizowanych, zapobiegania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiskowym, gospodarki

obiegu zamkniętego, w tym gospodarki odpadami). W związku z tym wszyscy Doradcy Energetyczni przeszli odpowiednie szkolenie zakończone egzaminem w powyższym zakresie, poszerzając swoje kompetencje. Szkolenie było zorganizowane przez Partnera Wiodącego i trwało 5 dni (42 h szkoleniowe).

Głównym celem Projektu PDE 2.0 jest wspieranie działań wyznaczonych przez Europejski Zielony Ład (EZŁ), zmierzających do osiągnięcia przez Polskę neutralności klimatycznej do 2050 roku. Cel ten wpisuje się w wizję bardziej przyjaznej dla środowiska, niskoemisyjnej i przechodzącej w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odpornej Europy dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem oraz zrównoważonej mobilności.

Priorytet ten został oparty na równowadze oraz wzajemnym uzupełnianiu się działań w trzech podstawowych obszarach:

- czystej i efektywnej energii, w tym efektywności energetycznej, ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń powietrza, rozwoju energii ze źródeł odnawialnych a także integracji i poprawy funkcjonowania europejskiego rynku energii;
- adaptacji do zmian klimatu oraz efektywnego korzystania z zasobów, wzmocnieniu odporności systemów gospodarczych na zagrożenia związane z klimatem oraz zwiększeniu możliwości zapobiegania zagrożeniom (zwłaszcza zagrożeniom naturalnym) i reagowania na nie;
- konkurencyjności, w tym wnoszeniu istotnego wkładu w utrzymanie przez UE prowadzenia na światowym rynku technologii przyjaznych środowisku, zapewniając jednocześnie efektywne korzystanie z zasobów i usuwając przeszkody w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych.

Działania te mają na celu:

- osiągnięcie przez nasz kraj neutralności klimatycznej do roku 2050 (Europejski Zielony Ład) w zakresie emisji gazów cieplarnianych (GHG), w sektorach non-ETS, celu redukcyjnego 7% w 2030 r. w stosunku do 2005 r.,
- walkę z przekroczeniami stężenia pyłów PM10 i PM2,5 oraz B(a)P,
- poprawę efektywności energetycznej, w szczególności w sektorze mieszkaniowym (zarówno jedno- jak i wielorodzinnym).

Kolejnymi obszarami wymagającymi dalszego stałego wsparcia są: sektor energetyczny (ze szczególnym uwzględnieniem dekarbonizacji ciepłownictwa systemowego), transport, rolnictwo, sektor komunalno-bytowy, gospodarka odpadami oraz emisje przemysłowe poza ETS.

Osiągnięcie celu Projektu łączy się także z działaniami na rzecz poprawy jakości powietrza, zwiększenia dostępności do czystej energii wytwarzanej z OZE oraz działaniami na rzecz adaptacji do zmian klimatu. Projekt ma służyć przede wszystkim zwiększeniu efektywności energetycznej gospodarki poprzez działania koncentrujące się na realizacji strategii niskoemisyjnej gospodarki obejmujące takie zagadnienia jak: przeciwdziałanie zmianom klimatycznym, zaopatrzenie w energię i jej zużycie, obniżenie emisyjności gospodarki, transformację w kierunku niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym oraz promowanie niskoemisyjnego transportu.

Podobnie jak w pierwszej edycji Projektu założono zrealizowanie przyjętych celów poprzez wykonanie przez Doradców Energetycznych założonych działań wskaźnikowych w poszczególnych województwach. Projekt Doradztwa Energetycznego 2.0 w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze jest realizowany przez 4-ro osobowy Zespół Doradztwa Energetycznego (ZDE).

Zestawienie wskaźników realizacji Projektu Doradztwa Energetycznego (PDE 2.0) z uwzględnieniem wskaźników dla ZDE w Zielonej Górze (w okresie realizacji Projektu).

L.p.	Rodzaj wskaźnika	Cele dla ZDE w Zielonej Górze w całym PDE 2.0. (do 2029 r.)	Wykonanie celów PDE 2.0 przez ZDE w Zielonej Górze (2024-2025 r.)	Wykonanie celów PDE 2.0 przez ZDE w Z. G. – sam rok 2025
1.	Konsultacje	2 157	1 384	651
2.	Porady	3 248	2 515	892
3.	Inwestycje w zakresie EE i OZE objęte wsparciem doradczym	99	52	29
4.	Audycje telewizyjne, radiowe lub internetowe	12	4	2
5.	Publikacje	12	2	2
6.	Zorganizowane konferencje	12	3	2
7.	Działania edukacyjno-szkoleniowe	24	33	17
8.	Udział w imprezach masowych	16	18	7
9.	Kampanie informacyjno-edukacyjne	2	1	1

Odbiorcami działań doradczych były następujące podmioty:

- osoby fizyczne,

- Jednostki Samorządu Terytorialnego,
- przedsiębiorstwa (MŚP i duże przedsiębiorstwa),
- wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe,
- inne podmioty (szkoły, obiekty służby zdrowia itp.).

Konsultacje i porady wiązały się z rozwiązywaniem konkretnych problemów, które obejmowały między innymi:

- programy min.: Czyste Powietrze, Mój Prąd, Ciepłe Mieszkanie, Moje Ciepło,
- weryfikacje audytów energetycznych,
- konsultacje aktualizacji PGN-ów,
- zagadnienia dotyczące technologii i inwestycji związanych z efektywnością energetyczną i OZE,
- źródła finansowania efektywności energetycznej i OZE.

Kampania informacyjno – edukacyjna

W nowej edycji Programu PDE 2.0. organizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych stała się nowym wskaźnikiem realizacji Projektu.

W okresie od lutego do października 2025 r., ZDE przeprowadził pierwszą Kampanię informacyjno – edukacyjną pt.: „Wspólnie dla klimatu – zrealizuj inwestycję razem z nami”.

Celem Kampanii było podniesienie świadomości ekologicznej oraz wsparcie merytoryczne projektów, które przyczyniają się do poprawy stanu środowiska. Docelowa grupa odbiorców obejmowała: jst, osoby fizyczne (w tym rolników), przedsiębiorców, dzieci, młodzież. W ramach akcji zaplanowano organizację szkoleń, warsztatów, konkursów a także doradztwo w zakresie możliwości dofinansowania inwestycji, promowanie nowoczesnych i ekologicznych rozwiązań.

1. Szkolenia w ramach Kampanii – przeprowadzono szkolenia z oferty Programów: Energia dla wsi (z LODR – Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego) dla rolników, Moja elektrownia wiatrowa dla osób fizycznych, NaszEauto, Mój Prąd, Moje ciepło. Dodatkowo odbyły się szkolenia dla pracowników jst z oferty finansowej WFOŚiGW w Zielonej Górze oraz ze źródeł finansowania inwestycji w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii dla osób fizycznych.
2. Szkolenia warsztatowe:

- realizacja inwestycji w praktyce – cykliczne warsztaty dla zainteresowanych podmiotów poświęcone metodyce sporządzania i weryfikacji audytów energetycznych oraz świadectw charakterystyki energetycznej budynków.
 - cykliczne warsztaty dla zainteresowanych osób fizycznych – odbywały się raz w miesiącu w siedzibie Funduszu (tzw. piątki doradcze).
3. Konkursy – przeprowadzono konkurs fotograficzny dla szkół ponad podstawowych z naszego województwa pt.: „ Inwestycje OZE w mojej okolicy”.
 4. Organizacja stoisk PDE 2.0. w trakcie pikników np. w Trzebiechowie oraz organizacja Winobraniowych Spotkań Energetycznych, podczas których Doradcy udzielali indywidualnych porad i konsultacji.

W trakcie Kampanii ważne było dotarcie do jak największego grona odbiorców oraz informowanie w jak najszerszym stopniu społeczeństwa o Projekcie Doradztwa Energetycznego i celach Kampanii.

Bardzo istotnymi w pracy Doradców Energetycznych są również działania edukacyjno-szkoleniowe oraz informacyjno-promocyjne.

Ad.1. Działania edukacyjno-szkoleniowe

W 2025 r. ZDE w Zielonej Górze przeprowadził 17 zróżnicowanych działań edukacyjno-szkoleniowych. Tematyka i zakres szkoleń były uzależnione przede wszystkim od zgłaszanych potrzeb przez odbiorców usług doradczych oraz dostępnych możliwości finansowania inwestycji.

Szkolenia Energetyków Gminnych

Jednym z najistotniejszych działań realizowanych w ramach całego projektu doradztwa energetycznego są szkolenia dla kandydatów na Energetyków Gminnych. Szkolenia skierowane są do pracowników Gmin oraz osób zgłoszonych przez JST, które będą pełnić w Gminach funkcję Energetyków. Celem Szkoleń jest przekazanie wiedzy z zakresu efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii, tak aby przeszkoleni Energetycy Gminni byli w stanie rozpoznać obszary, w których możliwa jest redukcja zużycia energii, wygenerowanie oszczędności oraz ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, a także wskazać możliwości uzyskania wsparcia finansowego na realizację tego typu inwestycji.

W roku 2025 Doradcy Energetyczni zrealizowali VI turę szkolenia podstawowego dla kandydatów na Energetyka Gminnego. Szkolenie odbyło się w terminie od 18.11.2025 r. do 03.12.2025 r.

Każda tura szkolenia podstawowego składała się z trzech etapów, każdy etap po 2 dni (łącznie 6 dni), a całość kończyła się egzaminem teoretycznym i uzyskaniem Certyfikatu Energetyka Gminnego. W sześciu zakończonych turach szkoleniowych przeszkolono 137 uczestników z 71 gmin (w VI turze przeszkolono 39 uczestników z 24 gmin).

Największe z pozostałych zrealizowanych działań edukacyjno-szkoleniowych to:

- cykl szkoleń skierowanych do pracowników jednostek samorządu terytorialnego pt.: „Jak dobrze przygotować się do termomodernizacji budynku – podstawy sporządzania i weryfikacji audytów energetycznych oraz świadectw charakterystyki energetycznej”,
- szkolenia dla jst, osób fizycznych (w tym rolników) oraz przedsiębiorców ze źródeł finansowania inwestycji w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii dla osób fizycznych,
- szkolenia dla pracowników Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze dotyczące termomodernizacji budynków (w tym m.in. audyty i świadectwa charakterystyki energetycznej), magazynów energii oraz energii biernej.

Program „Czyste Powietrze” i oferta dla osób fizycznych.

W związku z trwającą od 2018 r. realizacją Programu Czyste Powietrze Doradcy brali udział w działaniach informacyjno-szkoleniowych dotyczących zasad Programu oraz procedury pozyskiwania dofinansowania. Wśród podejmowanych inicjatyw ze strony Doradców należy wymienić spotkania warsztatowe dotyczące zagadnień związanych z finansowaniem przedsięwzięć w ramach Programu Czyste Powietrze. Szkolenia stanowią istotne wsparcie dla wdrażania i realizacji Programu Czyste Powietrze poprzez pomoc zarówno pracownikom Gmin, które przystąpiły do wspólnej realizacji Programu na mocy zawartych porozumień, jak również wszystkim potencjalnym beneficjentom Programu.

W roku 2025 Doradcy Energetyczni przeprowadzili na ten temat 10 szkoleń, dla przedstawicieli jst z naszego województwa.

Ad. 2. Działania informacyjno-promocyjne

Promowanie Projektu Doradztwa Energetycznego jest istotnym elementem pracy Doradców i odbywa się w różnych formach min. poprzez organizację konferencji oraz czynny udział Doradców w różnych wydarzeniach masowych (o zasięgu regionalnym bądź ogólnokrajowym), podczas których rozpowszechniana jest wiedza o Projekcie Doradztwa oraz o efektywności energetycznej i OZE.

W 2025 r. ZDE WFOŚiGW w Zielonej Górze zorganizował w ramach Projektu Doradztwa Energetycznego dwie konferencje.

W dniu 15.04.2025 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Wojcieszycach koło Kłodawy odbyła się Konferencja pod hasłem „Spółdzielnie energetyczne. Dlaczego warto je tworzyć?”.

Organizacja konferencji była możliwa dzięki współpracy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa – Oddziału Terenowego w Gorzowie Wielkopolskim.

W wydarzeniu uczestniczyło liczne grono słuchaczy – zarówno mieszkańcy regionu, jak i przedstawiciele biznesu oraz samorządów z województwa lubuskiego.

Spółdzielnie energetyczne stanowią jeden z kluczowych elementów transformacji energetycznej w Polsce, a ich rozwój to nie tylko odpowiedź na wyzwania klimatyczne, ale również szansa na zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego lokalnych społeczności oraz obniżenie kosztów energii. To innowacyjna i opłacalna forma współpracy, łącząca zarówno osoby fizyczne, jednostki samorządu terytorialnego, jak i przedsiębiorstwa różnych branż, umożliwiającą wspólne wytwarzanie, magazynowanie i zużycie energii ze źródeł odnawialnych.

Jednym z najważniejszych punktów programu było wystąpienie Sekretarza Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Pana Miłosza Motyki, który omówił znaczenie spółdzielni energetycznych w kontekście krajowej polityki klimatycznej oraz ich rolę w rozwoju sektora OZE.

W dniu 24.04.2025 r. w Parku Technologii Kosmicznych w Nowym Kisielinie odbyła się konferencja pt.: „Transformacja Energetyczna Lubuskich Gmin”. W wydarzeniu udział wzięli liczni przedstawiciele władz lokalnych, eksperci, praktycy, przedstawiciele Jednostki

Realizującej Projekt Doradztwa Energetycznego – NFOŚiGW w Warszawie oraz doradcy energetyczni WFOŚiGW w Zielonej Górze.

Organizacja konferencji była efektem ścisłej współpracy pomiędzy Zespołem Doradztwa Energetycznego WFOŚiGW w Zielonej Górze, Zrzeszeniem Gmin Województwa Lubuskiego oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubuskiego. Wydarzenie wzbogacił merytoryczny wkład Partnerów, w tym:

- Organizacji Pracodawców Ziemi Lubuskiej,
- Zachodniej Izby Przemysłowo-Handlowej,
- Lubuskiego Towarzystwa na rzecz Rozwoju Energetyki,
- Polskiej Izby Rozwoju Elektromobilności (PIRE),
- Klastra GOGreen,
- Lubuskiego Stowarzyszenia Wodoru i Biometanu H2OZE.

Jednym z istotnych punktów programu Konferencji były Targi Energetyczne, które stworzyły przestrzeń do nawiązywania relacji między przedstawicielami branży energetycznej, a samorządowcami – co może realnie przyczynić się do przyspieszenia transformacji energetycznej w regionie.

Zorganizowano indywidualne wystąpienia i debaty z udziałem Partnerów, przedstawicieli świata nauki i zaproszonych gości. Dyskutowano m.in. na temat:

- „Odnawialne czy klasyczne źródła energii – co jest korzystniejsze dla JST?”
- „Zmiana klimatu – prawda czy fałsz?”

W trakcie Konferencji omówiono również rolę Projektu Doradztwa Energetycznego w realizowanej transformacji energetycznej gmin.

W roku 2025 Doradcy Energetyczni WFOŚiGW w Zielonej Górze uczestniczyli oraz współorganizowali liczne wydarzenia, tworząc mobilne punkty konsultacyjne i stoiska wystawiennicze. Były to między innymi: fora i konferencje gospodarcze, branżowe (Konferencja „Energetyka przygraniczna - świat energii jutra” Lubuskiego Towarzystwa na Rzecz Rozwoju Energetyki), wydarzenia gminne (Nowa Sól, Niegosławice, Nowe Kurowo, Głuchów, Brzeźnica), festyny, Dzień Dziecka w Radiu Zachód, Dni Zielonej Góry Winobranie 2025 itp.

W w/w wydarzeniach co roku licznie biorą udział mieszkańcy województwa lubuskiego.

Projekt Doradztwa Energetycznego.

W 2025 r. Doradcy, wraz z Partnerem Wiodącym (NFOŚiGW w Warszawie) czynnie uczestniczyli (obsługa stoiska) w wydarzeniach o zasięgu ogólnopolskim, organizowanych również przez inne instytucje np.: w XIII Ogólnopolskim Szczycie Energetycznym OSE - Gdańsk 2025.

W siedzibie Funduszu w Zielonej Górze Zespół Doradztwa Energetycznego zorganizował kolejną edycję promocji Projektu Doradztwa Energetycznego w ramach Dni Otwartych Funduszy Europejskich (09.05.2025 r.).

Istotne miejsce w pracy Doradców Energetycznych zajmuje aktualizacja wiedzy i kompetencji odbywająca się poprzez udział Doradców w różnych szkoleniach, warsztatach skierowanych bezpośrednio do nich. Najczęściej szkolenia te są organizowane przez Partnera Wiodącego – NFOŚiGW w Warszawie (w formie stacjonarnej lub on-line).

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2025 r. Partner Wiodący zorganizował spotkanie monitorujące realizację Projektu Doradztwa Energetycznego (w Warszawie).

10. GOSPODARKA FINANSOWA

10.1 Wpływy / przychody

Ogółem w 2025 roku wpływy/przychody Funduszu wyniosły 114 265 788,30 zł i pochodziły z następujących źródeł:

• Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska	10 769 121,22
• Wpływy z tytułu opłat i kar za usunięcie drzew	184 844,27
• Wpływy z tytułu kar administracyjnych	487 292,76
• Wpływy z tytułu nadwyżki dochodu gminnego z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska	648 481,96
• Przychody z tytułu realizacji projektu doradztwa energetycznego	1 897 283,16
• Przychody na pokrycie kosztów wdrażania programu „Czyste Powietrze”	619 431,00
• Przychody z tyt. realizacji programu FEnIKS Czyste Powietrze (środki z UE na wypłaty grantów)	53 047 659,39
• Zwrot pożyczonego kapitału	38 223 108,95
• Naliczone oprocentowanie od pożyczek, odsetki za zwłokę, kary umowne	5 296 192,72
• Inne (odsetki od lokat, obligacji, pozostałe przychody)	3 092 372,87

Razem

114 265 788,30

Dodatkowo, Fundusz w ramach podpisanych z NFOŚiGW umów udostępnienia środków na realizację ogólnopolskich programów priorytetowych otrzymał w 2025 r. środki w wysokości 41 547 840,87 zł z przeznaczeniem na udzielanie dotacji beneficjentom końcowym. W tabeli nr 4. i wykresie pod tabelą przedstawiono porównanie planowanych i wykonanych w 2025 roku wpływów/przychodów. Procent wykonania odniesiono do ostatniej korekty planu 2025.

Wojewódzki Fundusz jest beneficjentem projektu „Program priorytetowy „Czyste Powietrze” realizowany w ramach działania FENX.01.01 Efektywność energetyczna priorytet FENX.01 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027. Na podstawie podpisanej w 2024 roku umowy o dofinansowanie Fundusz wypłaca granty na przedsięwzięcia realizowane w ramach programu, które zalicza w koszty ustawowe. Jednocześnie wypłacone granty stanowią przychody ustawowe Funduszu. W roku sprawozdawczym Fundusz otrzymał zaliczki w ramach umowy w wysokości 70 000 000 zł, z czego wypłacił granty na koszty kwalifikowane stanowiące podstawą certyfikacji wydatków w wysokości 53 047 659,39 zł, oraz zaliczki podlegające rozliczeniu przez grantobiorców w wysokości 25 744 884,69 zł.

W tabeli nr 5. przedstawiono wpływy Funduszu w ostatnich pięciu latach w podziale na ich źródła. W stosunku do roku poprzedniego przychody z tytułu opłat i kar zwiększyły się o 2 646 771,82 zł. Zwiększyły się przychody z tytułu realizacji projektu doradztwa energetycznego o 1 123 960,90 zł w stosunku do roku poprzedniego. Fundusz od 2021 uzyskuje środki z NFOŚiGW na pokrycie kosztów obsługi zadań związanych z realizacją przedsięwzięć dofinansowanych w formie dotacji w ramach wdrażania Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” oraz tworzeniem warunków do wdrażania tego Programu, które w roku 2025 wyniosły 619 431,00 zł. W związku z utrzymującym się poziomem stóp procentowych od depozytów zakładanych w Banku Gospodarstwa Krajowego Fundusz uzyskał przychody finansowe z tytułu odsetek od lokowania czasowo wolnych w wysokości 3 009 213,17 zł, które zmalały w stosunku do roku poprzedniego, tj. o 915 481,83 zł. W roku

2025 Fundusz uzyskał środki w wysokości 648 481,96 zł stanowiące nadwyżkę dochodu gminy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska.

10.1.1 Przychody z tytułu opłat i kar

Plan na rok 2025 (tab. nr 4.) zakładał pozyskanie z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i za wprowadzanie w nim zmian oraz opłat za usunięcie drzew kwoty 9 400 000,00 zł, z tytułu kar za naruszanie wymagań ochrony środowiska kwoty 27 000,00 zł. Rzeczywiste przychody osiągnęły poziom 11 441 258,25 zł. Opłaty za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian oraz opłaty za usunięcie drzew przekazane z Urzędu Marszałkowskiego w wysokości 10 953 965,49 zł stanowią 116,5% planu.

W porównaniu do roku poprzedniego są wyższe o 2 646 771,82 zł. Kary przekazane z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz nałożone w drodze decyzji administracyjnych przez Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska uzyskano w wysokości 487 292,76 zł, co stanowi 1803,8 % planu. W porównaniu do roku poprzedniego są wyższe o 196 731,48 zł.

10.1.2 Wpływy z tytułu działalności pożyczkowej Funduszu

Wpływy z tego tytułu obejmowały: zwrot pożyczonego kapitału oraz oprocentowanie udzielonych pożyczek i odsetki za zwłokę w spłacie kapitału oraz kary umowne. Plan w wysokości 38 600 000,00 zł (tab. nr 4.) wykonany został w 111,7%. Łączne wpływy w 2025 roku wyniosły 43 519 301,67 zł, co stanowi 178,4 % kwoty uzyskanej w roku 2024. Wpływy z tytułu zwrotu pożyczonego kapitału wyniosły 38 223 108,95 zł i wzrosły w stosunku do roku 2024 o 18 599 436,61 zł. Przychody z tytułu oprocentowania pożyczek, odsetek za zwłokę oraz kary umowne naliczone w 2025 roku wyniosły 5 296 192,72 zł i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 533 935,62 zł.

W roku 2025 oprocentowanie pożyczek ze środków Funduszu wynosiło w stosunku rocznym WIBOR 3M + 20 pkt bazowych, nie mniej niż 1,2% w stosunku rocznym, w przypadku pożyczek udzielanych: jednostkom samorządu terytorialnego, na realizację zadań, które nie uzyskały niepodlegającego zwrotowi dofinansowania ze środków zagranicznych i jednocześnie wynikających z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych lub dotyczą

zastosowania odnawialnych źródeł energii wynikających z programów ochrony powietrza oraz planów gospodarki niskoemisyjnej, lub też dotyczących budowy instalacji wchodzących w skład systemu gospodarki odpadami, zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami. Dla podmiotów świadczących usługi w zakresie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego takie samo oprocentowanie obowiązywało na realizację zadań, które nie uzyskały niepodlegającego zwrotowi dofinansowania ze środków zagranicznych i jednocześnie wynikających z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych lub też dotyczących budowy instalacji wchodzących w skład systemu gospodarki odpadami, zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami. W przypadku pozostałych zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz pożyczek na realizację zadań z udziałem środków bezzwrotnych UE oprocentowanie wynosiło WIBOR 3M + 30 pkt. bazowych, nie mniej niż 1,5% w stosunku rocznym. W przypadku pożyczek na realizację innych zadań oprocentowanie wynosiło WIBOR 3M + 50 pkt bazowych, nie mniej niż 1,9% w stosunku rocznym.

10.1.3 Przychody z operacji kapitałowych

W 2025 roku czasowo wolne środki wygenerowały z tytułu operacji finansowych przychody w wysokości 3 009 213,17 zł (mniej o 1 247 435,60 zł w stosunku do roku poprzedniego).

Czasowo wolne środki inwestowane były w depozyty overnight we współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 26 września 2014 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych ustaw Fundusz, od dnia 1 marca 2015 r., lokuje wolne środki tylko w formie depozytu u Ministra Finansów poprzez Bank Gospodarstwa Krajowego.

W roku 2025 zakładano tylko depozyty overnight z uwagi na ich korzystniejsze oprocentowanie niż oprocentowanie depozytów terminowych. Wysokość oprocentowania na początku roku wynosiło 5,25% i systematycznie spadała, na koniec roku wynosiła 3,5%.

10.2 Wydatki / koszty

Wydatki Funduszu w 2025 roku (tab. 6.) obejmowały w zakresie działalności ustawowej: pożyczki, dotacje, przekazania środków dla państwowych jednostek budżetowych, oraz dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych. Przyznano również nagrody

za działalność na rzecz ochrony środowiska. Spośród ogólnej kwoty wydatków/kosztów wynoszącej 111 924 280,17 zł, na działalność ustawową ze środków własnych wydatkowano łącznie 97 728 268,98 zł. Wzrost wydatków w 2025 roku związany jest z wypłatą grantów w ramach programu FEnIKS „Czyste Powietrze”, zaliczanych w koszty ustawowe Funduszu.

Na wydatki te składały się następujące pozycje (w nawiasie udział procentowy w ogólnej kwocie wydatków Funduszu):

• Wyływ pożyczek	36 476 030,49	(37,32%)
• Wyływ dotacji (w tym granty w ramach FEnIKS „Czyste Powietrze” przekazanie środków dla PJB	58 258 924,96	(62,39%)
• Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska	30 000,00	(0,03%)
• Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych	250 751,53	(0,26%)

Niezależnie od tego Fundusz w 2025 roku wypłacił dodatkowo, w formie dotacji ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW na realizację programów priorytetowych: **44 431 148,78 zł**, z tego na:

- „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych cz. 1 i cz.3” : **2 030 682,14 zł** (7 umów dotacji),
- „Ogólnopolski program finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest”: **75 145,00 zł** (3 umowy dotacji),
- Ogólnopolski program „Czyste Powietrze”:
 - ✓ dotacje KPO **24 755 327,76 zł** (874 umowy dotacji),
 - ✓ dotacje – ścieżka bankowa : **46 222,16 zł** (2 umowy dotacji),
 - ✓ dotacje – Fundusz Modernizacyjny: **8 870 229,73 zł** (391 umów dotacji)
- „Ogólnopolski program „Agroenergia”: **15 000,00 zł** (1 umowa dotacji),
- „Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej”: **4 428 882,90 zł** (160 umów dotacji),
- „Program Priorytetowy Ciepłe Mieszkanie”: **3 241 203,81 zł** (32 umowy dotacji)
- „Program Priorytetowy Adaptacja do zmian klimatu – Usuwanie skutków powodzi 2024 r.”: **878 455,28 zł** (1 umowa dotacji)

W okresie objętym sprawozdaniem Fundusz obsługiwał finansowo łącznie umów, w tym:

- 63 umowy pożyczek dot. programu Czyste Powietrze,
- 108 pozostałych umów pożyczek,
- 4 umowy pożyczki dot. programu KPOŚK,
- 874 umowy dotacji dot. programu Czyste Powietrze – KPO
- 1861 umów dotacji dot. programu Czyste Powietrze - FEnIKS
- 903 umowy dotacji dot. programu Czyste Powietrze – Fundusz Modernizacyjny,
- 275 pozostałych umów dotacji, (w tym 132 umowy ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW),
- 6 umów o przekazanie środków dla p.j.b.

W roku 2025, z uwagi na zaangażowanie Funduszu w realizację programów pomocowych skierowanych do osób fizycznych, finansowanie dotacyjne przewyższało dofinansowanie w formie zwrotnej i stanowiło 62,2% ogólnego dofinansowania (37,8% dofinansowanie w formie pożyczek). Dla porównania w 2024 roku dotacje stanowiły 93,4% dofinansowania, natomiast pożyczki 6,6%.

Należy zaznaczyć, że na 31 grudnia 2025 r. z umów podpisanych w 2025 roku i latach wcześniejszych zobowiązania Funduszu na rok 2026 i lata następne w zakresie środków własnych tj. pożyczek wynoszą 33 060 140,24 zł.

Zobowiązania wynikające z podpisanych umów zawartych w ramach udostępnionych środków z NFOŚiGW na koniec 2025 r. wynoszą 207 986 236,24 zł, (w tym największe zobowiązania wynikają z Programu "Czyste Powietrze" – 154 406 457,75 zł oraz Programu "Ciepłe Mieszkanie" - 53 579 778,49 zł).

Poza wydatkami na działalność ustawową Fundusz poniósł koszty funkcjonowania organów i Biura w wysokości 14 122 600,14 zł oraz pozostałe koszty operacyjne i finansowe w wysokości 24 926,66 zł. Poniesione ogółem koszty wyniosły 14 147 526,80 zł, co stanowiło 89,8% przyjętego na 2025 rok planu. W stosunku do roku poprzedniego koszty działalności

bieżącej wzrosły o 1 856 030,72 zł, tj. o 15,1%. Wzrost spowodowany był kumulacją wypłat pracownikom nagród jubileuszowych jak również odpraw emerytalnych. Na większe koszty wpływ wywarł również wzrost cen zakupu materiałów i usług (rosnąca inflacja).

W roku 2025 w ramach umowy udostępnienia środków z NFOŚiGW na częściowe pokrycie kosztów wdrażania programu priorytetowego „Czyste Powietrze” Fundusz uzyskał przychód w wysokości 619 431,00 zł.

Fundusz realizował również projekt doradztwa energetycznego w ramach podpisanej umowy o partnerstwie z NFOŚiGW oraz pozostałymi Funduszami. Koszty ponoszone na jego realizację rozliczone zostały w ramach projektu. W roku 2025 uzyskano przychody z tego tytułu w wysokości 1 897 283,16 zł.

W 2025 roku wydatki inwestycyjne wyniosły 48 484,39 zł i przeznaczone były zakup sprzętu komputerowego i biurowego.

11. AKCJE I UDZIAŁY

Na koniec 2025 roku Fundusz posiadał akcje w Banku Ochrony Środowiska S.A. - 22 185 akcji (o wartości nominalnej 10 zł za 1 szt.).

Wartość nabycia posiadanych przez Fundusz akcji wynosiła ogółem 746 020,00 zł. Na dzień 31.12.2025 r. dokonano wyceny akcji BOŚ i w związku ze spadkiem ich wartości w stosunku do wyceny na 31.12.2024 r. dokonano zwiększenia dotychczasowego odpisu aktualizującego w wysokości 23 959,80 zł. Wartość odpisu aktualizującego akcji BOŚ na 31.12.2025 r. wynosi 503 316,10 zł.

12. BILANS ROCZNY I WYNIKI FINANSOWE

Na dzień 31 grudnia 2025 r. suma bilansowa wynosi **236 134 234,80 zł** i wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o **16 232 409,82 zł**, tj. o 7,38 % (w roku poprzednim **219 901 824,98 zł**). Aktywa trwałe zwiększyły się z kwoty **90 552 410,13 zł** do kwoty **92 734 170,91 zł** (wzrost o 2,41%), aktywa obrotowe zwiększyły się z kwoty **129 349 414,85 zł** do kwoty **143 400 063,89 zł** (wzrost o 10,86%). Zobowiązania zwiększyły się w stosunku do roku poprzedniego z kwoty **45 342 309,55 zł** do kwoty **60 931 805,31 zł**, tj. wzrost o 34,38%. Uzyskano dodatni wynik finansowy w wysokości **642 914,06 zł**, co spowodowało zwiększenie funduszu własnego z kwoty **174 559 515,43 zł** do kwoty **175 202 429,49 zł** (wzrost o 0,36%). Fundusz rezerwowy

zwiększył się o wynik finansowy roku ubiegłego (zysk), tj. o kwotę **3 061 047,96 zł** i wynosi **11 813 974,87 zł** (wzrost o 34,97%).

TABELE I WYKRESY

TABELA 1. Umowy dofinansowania zawarte w 2025 roku.

Dotacje

Lp.	Liczba umów	Rodzaj umowy	Kwota pomocy
1	26	Umowy dotacji WF	1 327 200,08
2	41	Programy dot. Azbestu	1 215 558,28
3	14	Program własny EKOLUB	475 247,63
4	47	Program własny LUBUSKI STRAŻAK	1 265 649,99
5	2	Program własny Czyste Lubuskie Wody	544 577,00
6	5	Usuwanie skutków powodzi (NFOŚiGW)	6 072 288,00
7	1 624	Dotacja - Czyste Powietrze (NFOŚiGW)	79 932 499,68
8	18	Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych (NFOŚiGW)	5 432 274,01
9	3	Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych część 1 (NF/WF)	1 115 000,00
10	124	Fundusz Ekologii (program NFOŚiGW)	968 220,39
11	1	Agroenergia	15 000,00
12	6	Przekazanie środków WF	2 712 562,00
13	1 911	Suma:	101 076 077,06

Pożyczki

Lp.	Umowa numer	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Kwota pomocy
1	P25001	BILIŃSCY ENERGIA Spółka Komandytowa	Budowa instalacji fotowoltaicznych w Gminie Górzycy	16 117 061,00
2	P25002	INNEKO Sp. z o.o. Gorzów Wlkp.	Zakup fabrycznie nowej przyczepki bramowej do kompostu przeznaczonej na składowisko kompostu	1 799 990,00
3	P25003	Zakład Komunalny Spółka z o.o. Jasień	Sieć kanalizacyjna grawitacyjno- tłoczna z przyłączami oraz przepompownią ścieków w miejscowości Jasień	39 749,46
4	P25004	Zakład Komunalny Spółka z o.o. Jasień	Sieć kanalizacyjna grawitacyjno- tłoczna z przyłączami oraz przepompownią ścieków w miejscowości Jasień	3 462 060,54
5	P25005	Sulechowskie Przedsiębiorstwo Komunalne "SUPEKOM" Sp.z o.o.	Budowa odcinka sieci wodociągowej na terenie dz. nr 986/6, 1015/9, 1016/1, 940/2, 1018/9, 1019/1, 19	801 509,00
6	P25006	Gmina Niegostawice	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej w miejscowości Rudziny	3 233 900,00
7	P25007	Zakład Usług Komunalnych Cybinka Sp. z o.o.	Zakup beczki asenizacyjnej, zakup urządzenia ciśnieniowego do czyszczenia kanalizacji na przyczepie	153 900,00
8	P25008	Zakład Usług Komunalnych Cybinka Sp. z o.o.	Zakup beczki asenizacyjnej, zakup urządzenia ciśnieniowego do czyszczenia kanalizacji na przyczepie	35 397,00
9	P25009	Gmina Zwierzyn	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Przysieka	1 425 000,00
10	P25010	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Ługów	639 733,62
11	P25011	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Grodziszczce	1 549 980,84

12	P25012	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Rzeczycza i Budowa sieci kanalizacji samitarnej	886 107,25
13	P25013	Gmina Witnica	Modernizacja gospodarki wodno- kanalizacyjnej na terenie gminy Witnica - budowa gminnej oczyszczalni ścieków	1 376 800,00
14	P25014	PGE Energia Ciepła S.A.	Modernizacja gospodarki wodno- ściekowej w PGE Energia Ciepła S.A. Oddział Elektrociepłownia w Gorzowie Wlkp.	28 849 500,00
15	P25015	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych "USKOM" Sp. z o.o. Kożuchów	Modernizacja SUW w m. Lasocin i budowa sieci wodociągowej w m. Książ Śląski	1 033 850,23
Suma:				61 404 538,94

TABELA 2. Struktura umów zawartych w 2025 roku wg komponentów

Komponent		ogółem		w tym: pożyczki*		w tym: dotacje*	
		liczba umów	kwota dofinans.	liczba umów	kwota dofinans.	liczba umów	kwota dofinans.
Edukacja ekologiczna	EE	143	1 595 473,10	0	0,00	143	1 595 473,10
Ochrona przyrody	OP	3	71 703,00	0	0,00	3	71 703,00
Monitoring środowiska	MN	3	1 377 882,00	0	0,00	3	1 377 882,00
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	NZ	73	10 262 937,99	0	0,00	73	10 262 937,99
Ochrona wód	OW	12	41 996 328,71	11	41 652 128,71	1	344 200,00
Ochrona powietrza	OA	1646	101 882 834,69	1	16 117 061,00	1645	85 765 773,69
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami	OZ	43	3 257 720,28	1	1 799 990,00	42	1 457 730,28
Zaopatrzenie w wodę	ZW	3	2 035 736,23	2	1 835 359,23	1	200 377,00
RAZEM		1926	162 480 616,00	15	61 404 538,94	1911	101 076 077,06

* umowy pożyczek, dotacje ze środków własnych oraz środków udostępnionych ze środków NFOŚiGW

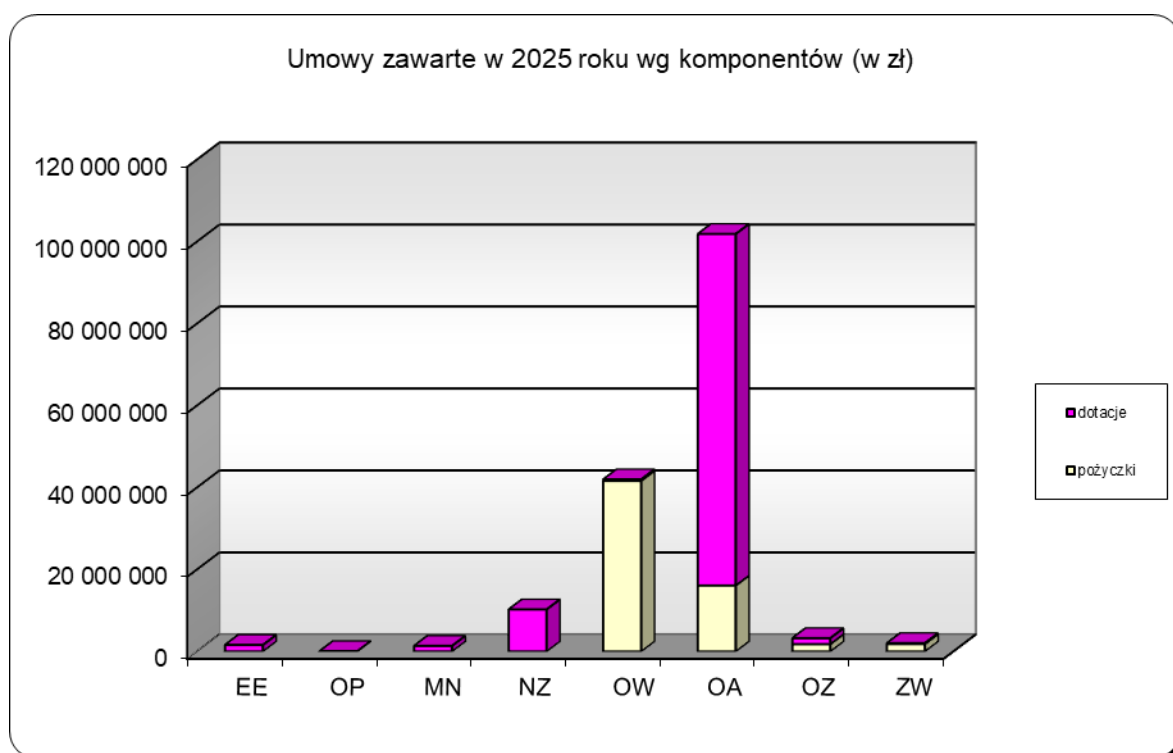

TABELA 3. Umowy zawarte w roku 2025 w podziale na grupy kontrahentów (w zł)

Lp	Grupa kontrahentów	Forma dofinansowania	Kwota dofinansowania (w zł)	Liczba zawartych umów	Średnie kwota umowy	udział procentowy w	
						pożyczkach	dotacjach
1	Gminy	pożyczka	6 035 700,00	3	2 011 900	9,8%	
2	Gminy	dotacja	8 766 058,26	186	47 642		8,7%
4	Osoby fizyczne	dotacja	79 947 499,68	1625	49 198		79,1%
5	Przedsiębiorcy	pożyczka	55 368 838,94	12	4 614 070	90,2%	
	Przedsiębiorcy	dotacja	4 324 209,72	4	1 081 052		4,3%
6	Województwo Lubuskie	dotacja	156 984,25	3	52 328		0,2%
7	Wojewoda i jedn podległe	dotacja	2 712 562,00	6	452 094		2,7%
8	Inne jednostki budżetowe i powiaty	dotacja	1 568 543,84	16	98 034		1,6%
10	Stowarzyszenia (OSP, WOPR, inne)	dotacja	3 600 219,31	71	50 707		3,6%
RAZEM		dotacja*	101 076 077,06	1 909	52 947		100,0%
		pożyczka	61 404 538,94	15	4 093 636	100,0%	
OGÓŁEM			162 480 616,00	1926	84 449		

Umowy zawarte w roku 2025 roku w podziale na gr. kontrahentów (w %)

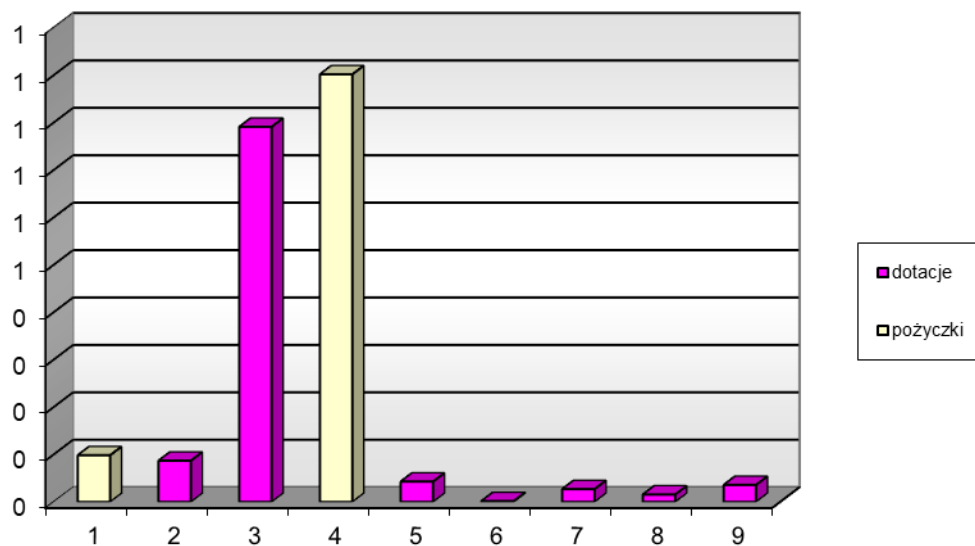

TABELA 4. Wpływy* / przychody Funduszu w 2025 roku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Plan 2025 r.	Korekta (ostatnia)	Wykonanie	% wykonania
Przychody z tytułu opłat	9 400	9 400	10 954	116,5%
Przychody z tytułu kar, opłaty z tyt. decyzji administracyjnych	27	27	487	1803,7%
Wpływ z tyt.nadwyżki dochodu gminnego z opłat za korzystanie ze środowiska	0	0	648	
Przychody z tyt. doradztwa energetycznego	2 000	2 000	1 897	94,9%
Przychody z tyt.wdrażania realizacji przedsięwzięć z programu "Czyste Powietrze"	3 000	3 000	619	20,6%
Przychody z tyt.realizacji programu Czyste Powietrze w ramach FEŃIKS (środki z UE)	40 400	70 400	53 048	75,4%
Zwrot pożyczonego kapitału	23 300	33 800	38 223	113,1%
Naliczone oprocentowanie od pożyczek, odsetki za zwłokę, kary umowne	4 800	4 800	5 296	110,3%
Inne **)	2 600	2 600	3 093	119,0%
RAZEM	85 527	126 027	114 265	90,7%

*) bez środków udostępnionych w ramach podpisanych umów z NFOŚiGW

**) odsetki od lokat, obligacji, pozostałe przychody

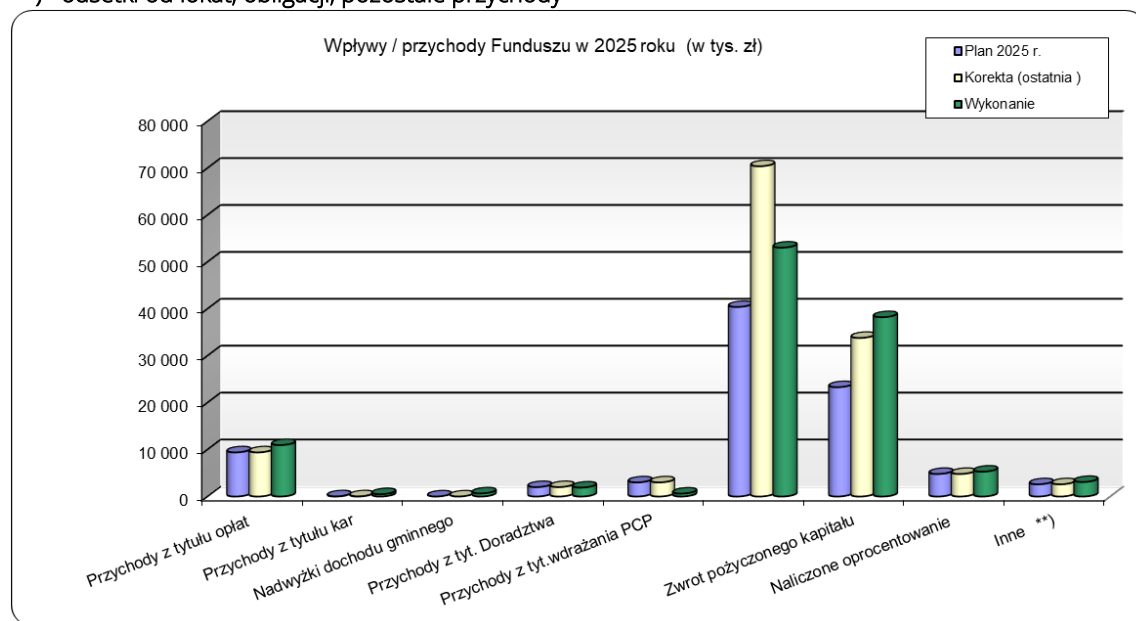

TABELA 5. Wpływy Funduszu w latach 2021-2025 (w tys. zł)*

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025	Wskaźnik 2025 : 2024
Wpływy z tytułu opłat i kar	10 226	12 293	10 634	8 398	11 441	136,2%
Nadwyżka dochodów gmin z tytułu opłat i kar	0	660	3 402	3 155	648	20,5%
Zwrot kapitału pożyczonego (środki własne)	30 402	21 354	18 478	19 624	38 223	194,8%
Oprocentowanie pożyczek zapłacone oraz odsetki za zwłokę	2 430	3 708	5 229	4 755	5 296	111,4%
Pozostałe przychody (doradztwo energ., wdrażanie progr.Czyste Powietrze, FEnIKS "Czyste Powietrze", inne)	1575	1878	2 645	11 865	55 648	469,0%
Przychody z operacji kapitałowych	199	2 949	6 574	4 257	3 009	70,7%
RAZEM	44 832	42 842	46 962	52 054	114 265	219,5%

* bez środków udostępnionych w ramach podpisanych umów z NFOŚiGW

Wpływy Funduszu w latach 2021-2025 (w tys. zł)

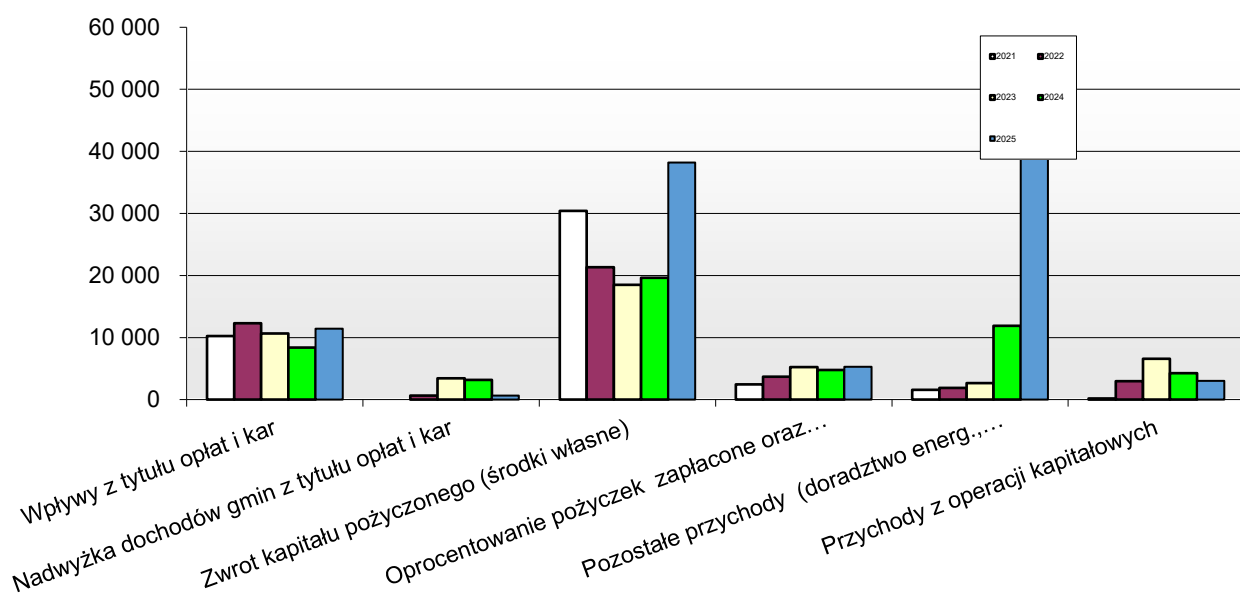

TABELA 6. Wydatki / koszty Funduszu w 2025 roku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Plan na 2025 rok	Korekta planu (ostatnia)	Wykonanie	Struktura wydatków
Wpływ pożyczek	50 000	50 000	36 476	32,6%
Wpływ dotacji i przekazania środków dla PJB	48 900	79 900	60 971	54,5%
w tym: granty program FEnKS Czyste Powietrze	40 400	70 400	53 048	
Inne ustawowe*	430	430	281	0,3%
Umorzenia	0	0	0	0,0%
Wydatki inwestycyjne	57	157	47	0,0%
Koszty utrzymania organów i Biura oraz pozostałe koszty operacyjne i finansowe	15 830	15 830	14 148	12,6%
RAZEM	115 217	146 317	111 923	100,0%

* łącznie dopłaty do oprocentowania kredytów i nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska

